

Αλφα

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ

ΣΑΒΒΑΤΟ 4 ΓΕΝΑΡΗ 1997 • ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ • ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ 45 • ΕΤΟΣ 3ο • ΦΥΛΛΟ 77ο • ΔΡΑΧΜΕΣ 200

56

ΜΕΡΕΣ ΑΠΕΡΓΙΑ ΠΕΙΝΑΣ

“Σαν αναρχικός κρατούμενος πλέον, τα όσα σήμερα αντιμετωπίζω, είναι τα ίδια που αντιμετωπίζει ο οποιοσδήποτε κρατούμενος. Το 18μηνο π.χ. ήταν ένας μύθος για τους κρατούμενους κι αυτό το ξέρουν όλοι στις φυλακές. Αν κάτι αλλάζει στη δική μου περίπτωση, είναι ότι δεν είμαι διατεθειμένος να αποδεχτώ μερικές καταστάσεις. Η δύναμη της “δικαιοσύνης” είναι αναμφίβολη, το μόνο που μου δίνεται η ευκαιρία να κάνω, είναι να μην της επιτρέψω να γίνει απεριόριστη...”

Σπύρος Δαπέργολας, 14 Δεκέμβρη 1996

**ΛΕΥΤΕΡΙΑ
ΣΤΟΝ ΑΝΑΡΧΙΚΟ
ΣΠΥΡΟ
ΔΑΠΕΡΓΟΛΑ**

**ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΠΕΜΠΤΗ 9 ΓΕΝΑΡΗ, 6.00μμ, ΚΑΜΑΡΑ**

Λαμπάκια, πλήθη και θεάματα. Στο βάθος Αβραμόπουλος

Οι γιορτές που πέρασαν εξετράπησαν από τα ειωθότα. Μέχρι τώρα, τα Χριστούγεννα και η Πρωτοχρονιά αποτελούσαν μια καλή αφορμή για να καταναλώσουμε περισσότερο και για να εξαγοράσουμε τη σωτηρία της ψυχής μας. Μέσα στο άγιο κλίμα των ημερών, γεμίζουμε τα καρότσια του σούπερ-μάρκετ (τα οποία έτσι δικτυωτά και από μέταλλο που είναι μοιάζουν με συρματοπλέγματα, συρματοπλέγματα που οριοθετούν τις επιλογές μας), δίνουμε καυστάριχο στα παιδιά στα φρανάρια, στέλνουμε επιταγή στα ιδρύματα (έτσι κι αλλιώς οι δωρεές εκπίπτουν από την εφορία και είναι και ωφέλιμες για την οικονομία που έχει ο καταναλωτής για την επιχείρηση). Αυτά μέχρι τώρα. Γιατί φέτος ο δήμαρχος Αβραμόπουλος (αυτή η απτή απόδειξη ότι τα ακριβά κοστούμια είτε περιτυλίζουν την ασχήμια, είτε το τίποτα, είτε και τα δύο μαζί) έδωσε μια άλλη νότα στις γιορτές. Και το πιο μεγάλο δέντρο της Ευρώπης είχαμε (80 εκατομμύρια δρχ), και συναυλία είχαμε, και πυροτεχνήματα είχαμε, και χιλιάδες κόσμο είχαμε. Καρέ του γκλάμουρ. Μόνο που στην τηλεόραση δεν έβλεπα χαρούμενες φάτσες. Όλο κάτι τραγηγμένα πρόσωπα που αγωνιούσαν να αρπάξουν την πρώτη (αμυδρή έστω) υποψία εμπειρίας, να ικνηλατήσουν το βουτηγμένο στα αγριόχορτα μονοπάτι του ενδιαφέροντος, να πιάνουν με την άκρη του ματιού εκείνο το αδιόρατο νεύμα της χαράς που εδώ και αιώνες σηκώνει την αυλαία της γιορτής. Και όσο πέρναγε η ώρα τα πρόσωπα τσιπώνονταν από την αγωνία. Όσπου η λύπη (στην οποία έχουμε εδιστεί πια) επανεκατέλαβε τα πάντα, αυτή η λύπη που μοιάζει ανίκητη σαν τις ρωμαϊκές λεγεώνες και η οποία γίνεται πιο οδυνηρή επιδεικνύοντας την αυτοαρέσκεια της, είναι η λύπη που εκτοξεύει το ακτινοβολό χαμόγελο του Αβραμόπουλου (τον οποίο όλοι θα θέλαμε για γαμπρό της κόρης μας, μιας και δίπλα του θα ζούσε με άνεση, ησυχία και ασφάλεια όντας πια νεκρή). Ο γράφων (που σας παριστάνει τώρα τον μάγκα και τον επαναστάτη) πέρασε τη Μεγάλη Νύχτα της Πρωτοχρονιάς κατεβάζοντας καντήλια, μποτιλιαρισμένους αφορρητά στη Σταδίου. Και αυτό που τον τσάντιζε πιο πολύ δεν ήταν τόσο το τράφιγκ, όσο το γεγονός ότι δεν μιλάμε αλλά απλά βγάζουμε ήχους σαν αβάν-γκάρντ χάρπενινγκ ή το ότι ο Σπύρος έκανε Πρωτοχρονιά στο νοσοκομείο των Φυλακών Κορυδαλλού και ο Παναγιώτης στην πρώτη πτέρυγα του αυτού ευαγούς ιδρύματος.

Γ.Α.

Το τέλος της χρονιάς σφραγίστηκε με μια ακόμα ναυτική τραγωδία, και άλλοι 20 νεκροί προστέθηκαν στις εκατόμβες των ναυτεργατών που χάνονται κάθε χρόνο στα λεγόμενα ναυτικά ατυχήματα, εγκλήματα θα λέγαμε εμείς καλλίτερα. Το υπουργείο, η πλοιοκτήτρια εταιρεία, ο τύπος και τα ΜΜΕ παρουσίασαν ατύχημα ένα προαναγγελθέν εγκλημα παρόμοιο σαν κι αυτά που συμβαίνουν κατά καιρούς σχεδόν πανομοιότυπα στα ναυτικά χρονικά. Έγκλημα γιατί είναι γνωστή η κατάσταση των πλοίων που ταξιδεύουν ακόμη και κάτω από αντίξοες καιρικές συνθήκες για να φτάσουν τα εμπορεύματα στον προορισμό τους εγκαίρως και να θησαυρίζουν οι πλοιοκτήτριες εταιρείες.

Για να μπορέσει να συντελεστεί το "Ελληνικό ναυπιακό θαύμα" και να μπορεί να πλουτίζει ασύδοτα το εφοπλιστικό κεφάλαιο θυσιάστηκαν και συνεχίζουν να θυσιάζονται ανθρώπινες ζωές μέσα στα μετακινούμενα πλοία-φέρετρα. Ως γνωστό ο καπιταλισμός δε λογαριάζει ανθρώπινες ζωές, άλλωστε το ποσοστό απώλειας της ανθρώπινης ζωής σε αυτά τα επαγγέλματα παραβλέπεται. Ο υπεύθυνος εκπρόσωπος της ΑΓΕΤ,

ΕΓΚΛΗΜΑ ΧΩΡΙΣ ΤΙΜΩΡΙΑ

αυτού του στυλοβάτη της εθνικής οικονομίας και του υπουργείου εμπορικής ναυτιλίας προδίδαν από τη πρώτη στιγμή το πόρισμα: αποκλειστική ευθύνη για το ναυάγιο φέρει ο πλοίαρχος που συνέχισε το ταξίδι με τέτοιο καιρό. Έτσι και το υπουργείο αποποιήθηκε οποιαδήποτε ευθύνη και η πλοιοκτήτρια εταιρεία βγαίνει καθαρή. Επιπλέον θα πάρει και όλη την αποζημίωση από την ασφάλεια αφού όλα όπως δείχνουν το πόρισμα θα ρίξει όλα τα βάρη στον πλοίαρχο, βγάζοντας λάδι την πλοιοκτήτρια. Όμως οι οικογένειες των θυμάτων κι όλος ο ναυτεργατικός κόσμος γνωρίζουν πολύ καλά ποιοι είναι οι πραγματικοί υπεύθυνοι για αυτή την τραγωδία.

Τα ΜΜΕ βρήκαν μια αναπάντεχη ευκαιρία να γεμίσουν με φρέσκο αίμα τις εκπομπές τους αυτές μέρες των γιορτών τα θέματα της επικαιρότητας είναι λιγοστά. Είναι γνωστό ότι τα ΜΜΕ δεν κέντρωναν στα πραγματικά αίτια της τραγω-

δίας αλλά στο πόνο και στο θέαμα που βγαίνει από αυτή. Βέβαια, όταν απεργούσαν πριν 2 βδομάδες οι ναυτεργάτες και το συμβούλιο επικρατείας έβγαζε παράνομη και καταχρηστική την απεργία τους μιλούσαν για τον αντικοινωνικό χαρακτήρα της κινητοποίησης των ναυτεργατών και προέβλεπαν τους αγανακτισμένους φορηγατζήδες.

Το ναυάγιο του ΔΥΣΤΟΣ δυστυχώς δεν θα είναι και το τελευταίο. Εκατοντάδες ακατάλληλα πλοία ταξιδεύουν τις θάλασσες κάτω από οποιοσδήποτε καιρικές συνθήκες και χιλιάδες ανθρώπινες ζωές κινδυνεύουν καθημερινά για να πλουτίσουν οι εφοπλιστές, αυτοί οι αδιάτακτοι εγκληματίες της ανθρώπινης ζωής "Πετρέλαιο και νερό είναι ο τάφος για σένα". Ρέουν Τσάντλερ.

Τ.Α.

Η παρακάτω προκήρυξη μοιράστηκε στο Σύνταγμα, στην θεματική-φασιστική φιάστα του Αβραμόπουλου από ομάδα συντρόφων που ανάρτησε πάνω αλληλεγγύης στον σύντροφο Σπύρο Δαπέργολα, ο οποίος βρίσκεται σήμερα στην 57η μέρα απεργία πείνας. Η κατάσταση του Σπύρου είναι κρίσιμη ενώ ακόμα δεν έχει μεταφερθεί σε κανονικό νοσοκομείο

ΕΙΜΑΣΤΕ σίγουροι πως δεν θα θέλατε με τίποτα να σας χαλάσει η καλή(;) σας διάθεση μέσα στο εορταστικό κλίμα των ημερών. Άλλωστε αυτές οι ημέρες είναι μια μοναδική ευκαιρία να ξεχάσετε για λίγο την καθημερινή σας μιζέρια, τη φτώχεια, την πλήξη, την ανασφάλεια και την δυστυχία. Αυτές τις μέρες μπορείτε για λίγο να λησμονήσετε τον καθημερινό αγώνα επιβίωσης, το τρέξιμο από το σπίτι στη δουλειά και αντίστροφα, τον χαμένο χρόνο στα ψώνια, το σχολείο, τις δουλειές του σπιτιού, το μπλέξιμο στους δρόμους, που δεν σας αφήνει χρόνο να σκεφτείτε και να διασκεδάσετε (αν βέβαια σας έχουν περισσέψει λεφτά ή διάθεση). Άλλωστε, ο αξιότιμος κύριος δήμαρχος μας έχει φροντίσει κατάλληλα, ώστε να ξεχάσετε για κάποιες ώρες την γεμάτη θανατηφόρο νέφος πόλη, τα πρόστιμα και τις κλήσεις που θα χρηματοδοτήσουν τα νέα μέγαρα και τις μίζες των μεγαλοεργολάβων και των δημόσιων παραγόντων. Κάτω από τα τεχνητά φώτα μπορείτε αμέριμνοι

να γιορτάσετε τον νέο χρόνο, που σας περιμένει γεμάτος βάσανα και πίκρες. Όχι μην σκεφτείτε ότι περάσατε ένα ακόμα χαμένο χρόνο. Ίσως μπροστά στον καθημερινό αργό θάνατο, το τέλος της ζωής σας είναι το μόνο που μπορεί να σας δώσει μια ελπίδα. Άλλωστε μετά θάνατον θα έρθει η δικαίωση, μέχρι τότε σκάσε και δούλευε και όταν σου επιτρέπουν διασκεδάσε (με τον τρόπο βέβαια που θα σου πούνε).

ΘΕΛΟΥΜΕ να σας γνωστοποιήσουμε πως εμείς και κάποιοι άλλοι δεν είμαστε διατεθειμένοι να περιμένουμε να πεθάνουμε για να ζήσουμε ευτυχισμένοι ή τουλάχιστον ελεύθεροι. Πως συνεχίζουμε να αγωνιζόμαστε καθημερινά για όσα οι περισσότεροι απλά επιθυμούν. Και πως δεν αφήνουμε την ελπίδα μιας καινούριας ζωής, βασισμένη στην αυτοοργάνωση και την δημιουργία των όρων και συνθηκών ζωής από εμάς τους ίδιους, να απομείνει ένα όραμα.

ΗΡΘΑΜΕ εδώ να σας υπενθυμίσουμε (εκτός από τα παραπάνω)

και κάτι που οι πιο πολλοί ενδεχομένως να μην ξέρετε καν. Το 1997 εκτός από τα άλλα καλά (νέοι φόροι, λιτότητα, αλύπητο ξύλο για όποιον αντιμιλήσει) μπορεί να χαρακτηριστεί σαν η χρονιά που θα υπάρξει ο πρώτος νεκρός απεργός πείνας. Τι είναι αυτό; Γιατί δεν τρώει αυτός ο Σπύρος Δαπέργολας το φαί του; Όπως ίσως να ξέρετε, η απεργία πείνας είναι το ύστατο όπλο αντίστασης στην αυθαιρεσία των (χρυσοληρωμένων) αρχών -που φροντίζουν να κοιμόμαστε (και μόνο αυτό) ήσυχους.

Ο ΣΠΥΡΟΣ Δαπέργολας προφυλακίστηκε όταν σε μια έκρηξη οικονομικής απελπισίας (αυτό το συναίσθημα σίγουρα θα σας είναι γνωστό) απειραράθη να πάρει τα λεφτά που χρειάζεται από κει που υπάρχουν σε αφθονία. (Αλήθεια σας έχει τύχει ποτέ, περιμένοντας στην ουρά για το επίδομα ανεργίας των 67.700 να κινδυνεύετε να λιποθυμήσετε μπροστά στη θέα των πακέτων με τα εκατομμύρια που θα καταλήξουν στην τσέπη κάποιου μεγαλοβιομήχανου -με τη μορφή βέβαια δανείου) που θα επενδύσει σε ακριβά αμάξια, διακοπές στο Ακαπούλκο, καινούριο γιωτ, χλιδατές γκόμνες, ακριβά ποτά και ναρκωτικά;).

ΕΠΕΙΔΗ όμως σ' αυτή την κοινω-

νία μόνο οι μεγάλοι ληστές κυκλοφορούν ελεύθεροι, ο Σπύρος βρίσκεται στη φυλακή. Και ενώ οι νόμοι ορίζουν ότι μετά την παρέλευση του 18μηνου αν δεν έχει γίνει η δίκη ο κρατούμενος αποφυλακίζεται, ο Σπύρος Δαπέργολας συνεχίζει να κρατείται γιατί απλά δεν είναι μεγάλος ναρκωτικών ή μεγαλοεργολάβος, γιατί οι νόμοι υπάρχουν για να καταπατούνται από αυτούς που τους εφαρμόζουν μόνο όταν τους συμφέρει. Ο Σπύρος Δαπέργολας γνωρίζει καλά ότι το δικό του μπορεί να το βρει μόνο διακινδυνεύοντας τη ίδια του τη ζωή. Εφαρμόζοντας αυτό που, σαν αναρχικός, πιστεύει: **Ελευθερία ή Θάνατος. Δεκδικώντας την ελευθερία αυτή ξεκίνησε απεργία πείνας εδώ και 53 μέρες ζητώντας το αυτονόητο: την απελευθέρωση του.**

Κι εμείς βρισκόμαστε εδώ για να σας υπενθυμίσουμε ότι **δεν πρόκειται να ανεχτούμε τον θάνατο που σκοπεύει να του επιβάλλει η Εξουσία.** Το αίμα που θα τρέξει από τον σύντροφο μας απεργό πείνας θα πέσει στα κεφάλια αυτών που τον προκάλεσαν ή με τη σιωπή τους το ανέχτηκαν.

Καλή σας χρονιά

Καλεσμα της Επιτροπής Αλληλεγγύης στον Γ. Μπαλάφα

Στις 20 Ιανουαρίου, ξεκινά στο Μικτό Ορκωτό Δικαστήριο η εκδίκαση της αντέφεσης που άσκησε ο εισαγγελέας στην αθωωτική απόφαση που εξέδωσε το ΜΟΔ το '94 για τον Γ. Μπαλάφα. Πρόκειται για μια δίκη μέγιστης σημασίας της οποίας το αίσιο αποτέλεσμα θα επιβεβαιώσει εκ νέου όχι μόνο την αθωότητα του, αλλά θα καταδείξει ότι η 10χρονη καταδίκη που του επιβλήθηκε ένα χρόνο αργότερα στη δίκη για τη "γάφκα Καλαμά", ήταν αποτέλεσμα συγκεκριμένων μεθοδεύσεων των δικαστικών μηχανισμών που έγιναν καθ' υπαγόρευση των ελληνικών δικαστικών αρχών και των αμερικανικών μυστικών υπηρεσιών.

Σε απάντηση της κρατικής και δικαστικής αυτής βαρβαρότητας που συντελείται σε βάρος του Γ. Μπαλάφα, η Επιτροπή Αλληλεγγύης, σ' αυτή τη φάση διοργανώνει:

Το Σάββατο, 11 Ιανουαρίου, 12.00 πμ ανοιχτή εκδήλωση στον κινηματογράφο ΑΣΤΥ

Στην εκδήλωση θα γίνει προβολή της ταινίας "Στο όνομα του πατρός"

Η Επιτροπή Αλληλεγγύης καλεί τα προοδευτικά πολιτικά σχήματα, ομάδες και πολίτες να πλαισιώσουν τις κινητοποιήσεις για τον Γ. Μπαλάφα καταθέτοντας έμπραχτα την αντίστασή τους στην κρατική καταστολή, στη δικαστική χούντα και στις παρεμβάσεις των αμερικανών.

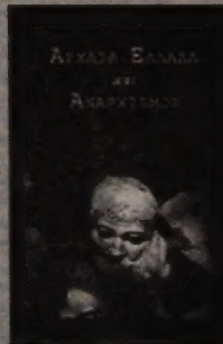
Επιτροπή Αλληλεγγύης

Κυκλοφόρησαν...

★ Από την "Ομάδα για την Αλληλεγγύη και την Αυτονομία" και τις εκδόσεις Αρδην, κυκλοφόρησε το βιβλίο του Αυγουστίνου Σούχου: "Οι μάχες του Μάη του 1937 στην επαναστατημένη Βαρκελώνη".

Ο γερμανός αναρχοσυνδικαλιστής (από τους ιδρυτές της αναρχο-συνδικαλιστικής "Διεθνούς Ενωσης Εργαζομένων"), πραγματεύεται τη σύγκρουση ανάμεσα στους Αναρχικούς και το σταλινικό μηχανισμό το Μάη του 1937. Οι οδομαχίες της Βαρκελώνης αποτέλεσαν σημείο καμπής των κομμουνιστικών μεθοδεύσεων για τη συντριβή της ισπανικής Επανάστασης. Ως παράρτημα της καλαίσθητης έκδοσης παρά τίθεται το κείμενο της Εμμα Γκόλντμαν "Πολιτικές διώξεις στη δημοκρατική Ισπανία".

★ Από τις εκδόσεις Ελεύθερος Τύπος κυκλοφόρησε η συλλογή επτά κειμένων με γενικό τίτλο "Αρχαία Ελλάδα και Αναρχισμός". Στην πολύ πρωτότυπη και αξιόλογη αυτή έκδοση εξετάζονται από αναρχική σκοπιά η Αθηναϊκή Δημοκρατία και οι αναρχικές πλευρές της ελληνικής φιλοσοφίας, αναδεικνύοντας τη μήτρα της αναρχικής σκέψης και την επικαιρότητα του αρχαίου ελληνικού πνεύματος.

Αλφα

ΕΤΟΣ 2ο ΑΡ. ΦΥΛΟΥ 77

ΕΚΔΟΤΗΣ: "ΑΛΦΑ" Α.Μ.Κ.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ

ΕΚΔΟΣΗΣ: ΣΠΥΡΟΣ ΔΑΠΕΡΓΟΛΑΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ 45

Τα γραφεία είναι ανοιχτά κάθε Πέμπτη 7.00-10.00μμ.

ΤΗΛ. - FAX: (01) 64.58.112

E-mail: alfanarc@compulink.gr

ΓΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ: Τ.Θ. 31809

Τ.Κ. 100 35

ΑΘΗΝΑ

Οι Tupac Amaru μέσα από τα δικά τους λόγια...

Συνέντευξη μέλους της ηγεσίας του MRTA

Η συνέντευξη παραχώρηθηκε από μέλος της ηγεσίας του MRTA το 1991, στο Μεξικό, στο περιοδικό "Barricada Internacional"

ΑΝΑΠΤΥΧΘΗΚΑΜΕ ως πολιτική και στρατιωτική οργάνωση όχι για να ακολουθήσουμε κάποια συγκεκριμένη ιδεολογία, αλλά επειδή οι ιστορικές συνθήκες της ζωής των ανθρώπων στο Περού πάντοτε χαρακτηρίζονταν από τη χρήση βίας από τη μεριά των κυρίαρχων τάξεων.

Πήραμε το όνομα Tupac Amaru γιατί συμβολίζει τον αγώνα των περουβιανών ενάντια στους καταπιεστές τους. Ο Tupac Amaru διαμελίστηκε στην παλιτεία του Cuzco αφού ηγήθηκε μιας αντιαποικιοκρατικής εξέγερσης που σχεδόν αποτίνανε το ζυγό της Ισπανίας από ένα μεγάλο μέρος της Νότιας Αμερικής.

Η ιστορία της βίας που ασκείται από τους καταπιεστές μας έκανε να συνειδητοποιήσουμε πως ο μόνος τρόπος για να πετύχουμε μια ριζοσπαστική αλλαγή στο Περού είναι μέσω της χρήσης της επαναστατικής βίας. Σχηματίσαμε μια πολιτική και στρατιωτική οργάνωση γιατί η κεντρική μας πολιτική είναι η ανάπτυξη της ένοπλης πάλης χωρίς την υποτίμηση της πολιτικής δράσης.

Οι πρώτες μας ένοπλες ενέργειες πραγματοποιήθηκαν σε πόλεις, παρόλο που πολιτικά ήμασταν ανεπτυγμένοι σε εθνικό επίπεδο. Το 1987 πραγματοποιήσαμε την αλλαγή σε αντάρτικο κίνημα υπαίθρου, με στόχο τη δημιουργία του Λαϊκού Στρατού Tupac Amaru.

Αντιλαμβανόμαστε την επανάσταση στο Περού ως μια διαδικασία με πολλές όψεις, μια πολιτική και στρατιωτική διαδικασία. Μια διαδικασία που εξελίσσεται στην υπαίθρο και την πόλη, μια διαδικασία που ενσωματώνει όλες τις μορφές και τις όψεις της επαναστατικής πάλης.

Μερικές φορές είναι εύκολο να αναλύσεις πως αρχίζει ένας πόλεμος, αλλά είναι δύσκολο να σκεφτείς πως τελειώνει. Πιστεύουμε πως στο Περού υπάρχουν προεπαναστατικές συνθήκες σε συνδυασμό με κάποια χαρακτηριστικά επαναστατικής εποχής. Πιστεύουμε πως η ήττα, η ήττα όχι της κυβέρνησης αλλά του καθεστώτος, του ιμπεριαλιστικού κοινωνικού και οικονομικού συστήματος, και η οικοδόμηση ενός νέου μοντέλου μέσω της επανάστασης, μέσω

του ένοπλου αγώνα, είναι δυνατή. Παρόλα αυτά, πάντοτε λέμε πως δεν είναι το MRTA που θα κάνει την επανάσταση στο Περού, αλλά ο λαός του Περού, μέσα από τις πολυάριθμες κοινωνικές και πολιτικές οργανώσεις του, ανάμεσα στις οποίες το MRTA έχει έναν σημαντικό ρόλο.

Δεν λέμε ότι είμαστε η πρωτοπορία, η μοναδική πρωτοπορία. Είμαστε τμήμα της κοινωνικής πρωτοπορίας που η εμπειρία μας απέδειξε ότι πέτυχε επαναστατικούς θριάμβους στην ανάπτυξη της ανθρωπότητας.

Ποιές διαφορές και ποιές συγγένειες υπάρχουν ανάμεσα στο MRTA και στο Φωτεινό Μονοπάτι;

Υπάρχουν περισσότερα πράγματα που μας χωρίζουν παρά που μας ενώνουν με το Φωτεινό Μονοπάτι. Το Φωτεινό Μονοπάτι είναι ένα βαθιά δογματικό, σχετικιστικό κίνημα που πιστεύει ότι οι ιδέες των ηγετών του αποτελούν μια ποιοτική εξέλιξη, ένα τέταρτο στάδιο του Μαρξισμού-Λενινισμού. Έχουμε συγκεκριμένες διαφωνίες στην θεωρητική αντίληψη για την πρακτική της επαναστατικής πάλης. Το Φωτεινό Μονοπάτι χαρακτηρίζεται από την αρνητική του εικόνα. Δεν επιδιώκουν να κατακτήσουν τις καρδιές και τα μυαλά, αλλά να επιβάλλουν τις απόψεις τους στο λαό, και δεν διστάζουν να σκοτώσουν για να επιβάλλουν την κυριαρχία τους. Το Φωτεινό Μονοπάτι χαρακτηρίζεται επίσης από την απωθητική μεγάλη του σκληρότητα. Ο λαός του Περού αντιλαμβάνεται την ανάγκη για επαναστατικό αγώνα, αλλά δεν υποστηρίζει αυτού του είδους τον αγώνα, αυτή την απανθρωπία.

Θα δίσταζα να περιγράψω το Φωτεινό Μονοπάτι ως επαναστατική ομάδα, γιατί η τύπου Pol Pot αντίληψή τους για τη ζωή και την επανάσταση απέχει πολύ από αυτό που εμείς θεωρούμε ως επανάσταση. Την ίδια στιγμή, το Φωτεινό Μονοπάτι κατάφερε να αποκτήσει δύναμη εξαιτίας κάποιων συγκεκριμένων επιλογών του. Το 1980, όταν σχεδόν όλες οι αριστερές ομάδες νομιμοποιήθηκαν, το Φωτεινό Μονοπάτι ξεκίνησε τον ένοπλο αγώνα, την ίδια περίοδο που οι άλλες οργανώσεις έλεγαν πως

αυτό ήταν αδύνατον. Αρχικά, κέρδιζε μεγάλη συμπάθεια σε διάφορες κοινωνικές ομάδες. Πολλοί άνθρωποι εντάχθηκαν στο Φωτεινό Μονοπάτι. Το πρόβλημα είναι ότι αργότερα, μέσα από τις ενέργειές του, έδειξε τον πραγματικό του χαρακτήρα και αυτό σταμάτησε την ανάπτυξη του.

Πώς διαδίδετε την ιδεολογία σας; Πώς προσεγγίζετε άλλους ανθρώπους;

Εμείς λέμε πως χωρίς τον λαό δεν υπάρχει επανάσταση. Έτσι, ο στόχος μας είναι να προσεγγίσουμε και

σούπερ-μάρκετ και τα μοιράζουμε στον πληθυσμό. Υποστηρίζουμε τους λαϊκούς αγώνες, πραγματοποιούμε πολιτικές και στρατιωτικές ενέργειες που βοηθάν τους διάφορους αγώνες. Είμαστε παρόντες, από καθαρά στρατιωτική άποψη, σε διάφορες εργατικές αστικές και επαγγελματικές οργανώσεις. Ως αντάρτικο πόλης και συγχρόνως αντάρτικο υπαίθρου, χτυπάμε συγκροτημένα τον εχθρό, τις ένοπλες δυνάμεις και την αστυνομία, που όλο και περισσότερο μετατρέπονται σε δυνάμεις κατοχής στην ίδια τους τη χώρα. Είναι ματοβαμμένοι, διεφθαρμένοι και

πραγματικότητα στο Περού πάνω από οποιαδήποτε προκαθορισμένη πολιτική ιδεολογία. Ελπίζουμε να οικοδομήσουμε το σοσιαλισμό γιατί ο καπιταλισμός ούτε υπήρξε ούτε έχει τη δυνατότητα να αποτελέσει τη λύση για τα προβλήματα του λαού του Περού. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι πρόκειται να φτιάξουμε ένα σοσιαλισμό στα πρότυπα αυτού που υπήρχε στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης και που απέτυχε στην πράξη. Προτείνουμε την οικοδόμηση ενός σοσιαλιστικού συστήματος κατάλληλου για τις συνθήκες στο Περού.

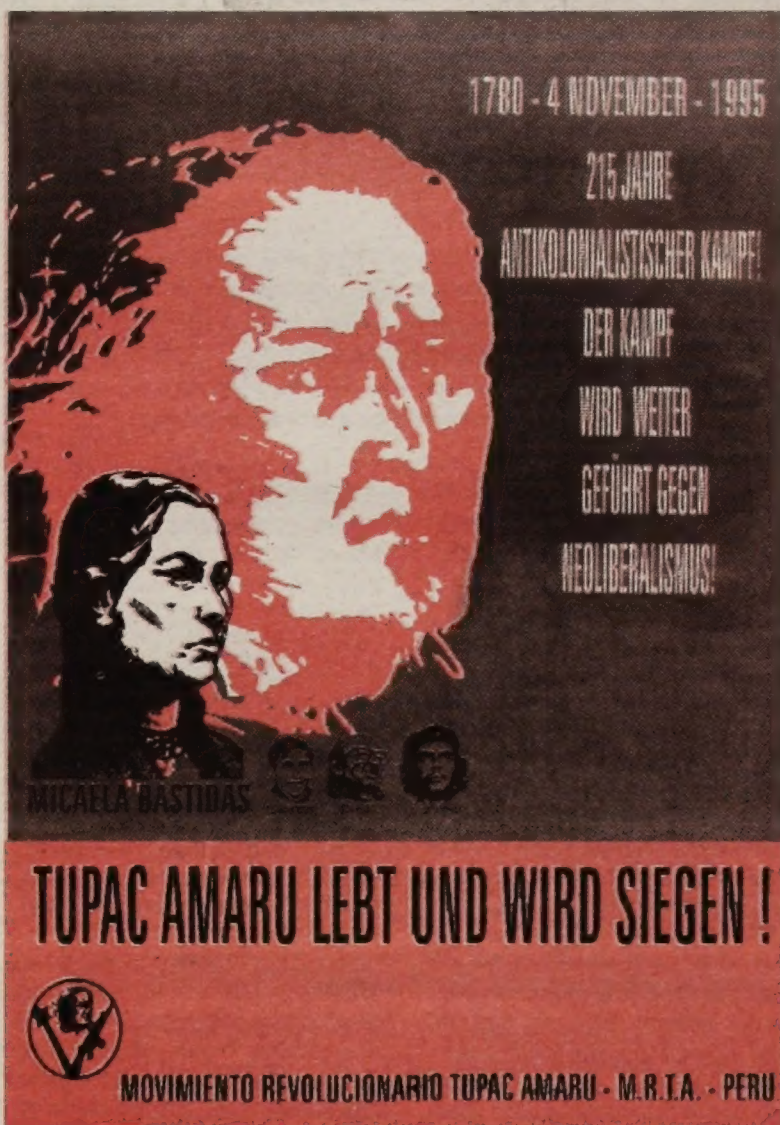
Δεν θέλουμε τον κρατικό συγκεντρωτισμό ούτε τη γραφειοκρατικοποίηση της κοινωνίας του Περού. Η ζωή μας δίδαξε πως αυτός δεν είναι ο δρόμος. Χρειαζόμαστε μια δημοκρατική, πολύ συμμετοχική κοινωνία. Όχι μια δημοκρατία των εκλογών κάθε πέντε χρόνια, αλλά μια δημοκρατία όπου οι άντρες και οι γυναίκες θα δραστηριοποιούνται στη δουλειά τους, την κοινότητά τους, τη γειτονιά τους και θα αποφασίζουν για το μέλλον τους. Θέλουμε μια συμμετοχική δημοκρατία όπου ο λαός θα είναι ο πρωταγωνιστής. Έτσι πρέπει να γίνει.

Τραβήξατε την προσοχή με την απόδραση από τις φυλακές Canto Grande. Τι μπορείς να πεις γι' αυτήν;

Είναι τακτική μας να απελευθερώνουμε τους συντρόφους που πέφτουν στα χέρια του εχθρού. Ξέρουμε πως κάθε μαχητής Τουπακάμαρου που πέφτει στα χέρια του εχθρού βασανίζεται συστηματικά. Έτσι συμβαίνει πάντοτε στο Περού. Είναι καθήκον των μελών της οργάνωσής μας, αμέσως μόλις συλληφθούν, να αρχίσουν να αναζητούν τρόπους για να αποδράσουν, είναι καθήκον της οργάνωσης να τους απελευθερώσει.

Η απελευθέρωση των συντρόφων που κρατούνταν στην φυλακή υψίστης ασφαλείας Canto Grande πραγματοποιήθηκε πριν από τρία χρόνια. Στη φυλακή βρίσκονταν τότε 47 σύντροφοι, ανάμεσά τους 8 γυναίκες και ο Comandante Rolando ή Victor Polay, που είναι ο διοικητής και αρχηγός της οργάνωσης.

Φτιάξαμε ένα τούνελ μήκους 300 μέτρων. Περίπου 25 σύντροφοι συμμετείχαν στο άνοιγμα του τούνελ, κάτω από ιδιαίτερα δύσκολες συνθήκες. Νομίζω πως πρόκειται για το μακρύτερο τούνελ απόδρασης στη Λατινική Αμερική, ίσως και σε ολόκληρο τον κόσμο (...)

να αναμειχθούμε στενά με το λαό. Οι ενέργειές μας -εκτός από την πολιτική δουλειά που γίνεται από τις οργανώσεις σε διάφορες ευκαιρίες- περιλαμβάνουν την ένοπλη προπαγάνδα, κυρίως στις πόλεις. Απαλλοτριώνουμε τρόφιμα από μεγάλα

κλέβουν το λαό. Εκτελούμε συγκεκριμένες ενέργειες εναντίον τους με κάθε δυνατό τρόπο.

Πως προσδιορίζετε πολιτικά το MRTA;

Προσπαθούμε να τοποθετήσουμε τν

Συνέντευξη του εκπροσώπου του MRTA στην Ευρώπη

Συνέντευξη του Isaac Velazco, εκπροσώπου του MRTA στην Ευρώπη, στη γερμανική εφημερίδα "Junge Welt", 30 Δεκέμβριον 1996.

Σύμφωνα με τις αναφορές των επίσημων ΜΜΕ, το κομάντο του MRTA, που εξακολουθεί να κατέχει την κατοικία του ιάπωνα πρέσβη στη Λίμα, πρότεινε ένα διάλογο για μια βιώσιμη και ουσιαστική ειρήνη. Φαίνεται πως το MRTA δεν απαιτεί πλέον την απελευθέρωση όλων των πολιτικών κρατούμενων, αλλά μάλλον απαιτεί τη βελτίωση των συνθηκών στις φυλακές. Έχουν αλλάξει οι στόχοι της ενέργειας;

Όχι. Ο στόχος παραμένει ο διάλογος και η διαπραγμάτευση. Το MRTA θα μπει στις διαπραγματεύσεις με τα ίδια αιτήματα που είχε στην αρχή της ενέργειας. Στην αντιπαράθεση με την κυβέρνηση σε σχέση με αυτά τα αιτήματα, συμπεριλαμβανόμενης και της απελευθέρωσης των πολιτικών κρατούμενων, θα δούμε σε ποιά σημεία θα συμφωνήσουμε. Έτσι είναι οι διαπραγματεύσεις.

Η κυβέρνηση του Περού κήρυξε κατάσταση έκτακτης ανάγκης...

Ναι, αυτά τα μέτρα στοχεύουν στη διατήρηση του ελέγχου του λαού και των πληροφοριών. Από την προηγούμενη Κυριακή, ο στρατός ανέλαβε το ρόλο της αστυνομίας και μπορεί να συλλαμβάνει οποιονδήποτε χωρίς δικαιολογία. Όλα τα μέλη της αντιπολίτευσης απειλούνται με συλλήψεις. Αυτό έγινε ώστε να δημιουργηθεί ένα συγκεκριμένο κλίμα για τις διαπραγματεύσεις ή για μια βίαιη έφοδο. Αυτό το κλίμα ευνοεί την κυβέρνηση και για τις δύο εκδοχές.

Γιατί το MRTA επέλεξε την κατοικία του ιάπωνα πρέσβη ως στόχο της ενέργειας;

Η Ιαπωνία σήμερα είναι μια από τις μεγαλύτερες οικονομικές δυνάμεις, που έχει τη δυνατότητα να αγοράζει τμήματα της Wall Street. Πολλές από

τις μεγάλες εταιρείες στις ΗΠΑ στηρίζονται στο Ιαπωνικό Κεφάλαιο. Γι' αυτό τον λόγο η Ιαπωνία παίζει σημαντικό ρόλο στη Λατινική Αμερική, θεωρώντας, παράλληλα, τον πρόεδρο Φουτζιμόρι ως το βασικό της στήριγμα. Υπάρχει μια σύγκρουση συμφερόντων στο Περού ανάμεσα στις ΗΠΑ και την Ιαπωνία. Η Ιαπωνία, προκειμένου να ενισχύσει τη θέση της εδώ, χρηματοδοτεί το βρώμικο πόλεμο, (...) Η Ιαπωνία είναι βαθιά αναμειγμένη στην υποστήριξη του δολοφονικού καθεστώτος. Γι' αυτό το λόγο η Εθνική Ηγεσία του MRTA αποφάσισε αυτόν τό στόχο, που πλήττει βαθιά την δικτατορία.

Σε ποιά βαθμό θα επηρεάσει αυτή η κατάληψη το μελλοντικό ρόλο του Φουτζιμόρι; Θα βοηθήσει το Φουτζιμόρι να ισχυροποιήσει τη θέση, προβάλλοντας το σύνθημα της "ενοχής" στο κυβερνητικό στρατόπεδο ή θα οδηγήσει σε σχίσμα;

Η κυβέρνηση Φουτζιμόρι βρίσκεται κολημένη στον τοίχο. Όλοι όσοι συνεργάζονται με την κυβέρνηση -επιχειρηματίες, πολιτικοί, στρατιωτικοί- ξέρουν πολύ καλά ότι απειλούνται. Βλέπουν πως, αν, κάποια μέρα, βρε-

θούν αιχμάλωτοι πολέμου του MRTA, η κυβέρνηση δεν θα κάνει τίποτα για να τους βοηθήσει.

Και οι σχέσεις των στρατιωτικών με το καθεστώς Φουτζιμόρι;

Η υποστήριξη που έδινε η μια πλευρά στην άλλη τα τελευταία χρόνια χρησίμευε για να καλύπτεται η κρατική τρομοκρατία και η διαφθορά. Η κυβέρνηση και οι υψηλόβαθμοι στρατιωτικοί είναι ιδιαίτερα διεφθαρμένοι. Δεν είναι τυχαίο, για παράδειγμα, ότι στον "κύριο" Μοντεσίνιο, ένα δικηγόρο της ναρκομαφίας με σχέσεις με τους στρατιωτικούς, δεν ασκήθηκε δίωξη παρά την εις βάρος του κατάθεση ενός καταδικασμένου εμπόρων ναρκωτικών. Η κυβέρνηση έκανε ό,τι μπορούσε για να αποτρέψει την έρευνα και ο δημόσιος κατήγορος βοήθησε στην συγκάλυψη, υποστηρίζοντας δημόσια τον Μοντεσίνιο. Αυτό θα ήταν αδιανόητο σε άλλες χώρες, αλλά τέτοιες εκδουλεύσεις γίνονται συχνά στους στρατιωτικούς από το καθεστώς Φουτζιμόρι. Υπάρχει όμως μια διαμάχη για τα κέρδη από τα ναρκωτικά ανάμεσα στους στρατιωτικούς και τις μυστικές υπηρεσίες. Μερικές φορές δρουν ο ένας ενάντια στον άλ-

λο. Γι' αυτό αποκαλύφθηκε η μεταφορά 170 κιλών κοκαίνης με το προεδρικό αεροπλάνο και επίσης η χρήση πλοίων του ναυτικού για μεταφορά κοκαίνης σε πλάκες. Αλλά όλα αυτά μένουν ατιμώρητα και η κυβέρνηση ποτέ δεν μιλάει για το βρώμικο πόλεμο, τα βασανιστήρια, τις παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τους φόβους γέρων, γυναικών και παιδιών (...)

Η περουβιανή κυβέρνηση και προσωπικά ο Φουτζιμόρι είχαν ανακοινώσει επίσημα την ήττα των αντάρτικων ομάδων. Αυτό δεν φαίνεται να ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Μέσα στο '96 το MRTA πραγματοποίησε αρκετές επιθέσεις σε στρατιωτικούς και αστυνομικούς στόχους.

Ναι, η κυβέρνηση Φουτζιμόρι ισχυριζόταν ότι είχε νικήσει το ένοπλο κίνημα. Δύο παράγοντες έπαιξαν ρόλο σε αυτό: Πρώτον, ότι ο αρχηγός του Φωτεινού Μονοπατιού, ο Abimael Guzman, υπέγραψε συνθήκη ειρήνης με την κυβέρνηση. Δεύτερον, υπήρξε μια τακτική υποχώρηση από το MRTA. Ξαν αποτέλεσμά των επιθέσεων από το στρατό, της καταπίεσης του πληθυσμού και της νεοφιλελεύθερης πολιτικής της κυβέρνησης, η κοινωνική

Συνάντηση στην καρδιά του κτήνους...

Από τις 20 ως τις 22 Δεκέμβρη, στη Ζυρίχη της Ελβετίας, πραγματοποιήθηκε η 5η ευρωπαϊκή συνάντηση των ομάδων αλληλεγγύης στον αγώνα των ζαπατίστας. Συμμετείχαν περίπου 150 άτομα από 12 ευρωπαϊκές χώρες (Ισπανία, Γαλλία, Αγγλία, Βέλγιο, Δανία, Ολλανδία, Σουηδία, Γερμανία, Αυστρία, Ελλάδα, Ιταλία και Ελβετία), ενώ παρβρέθηκαν και άτομα από το Μεξικό και την Νικαράγουα.

ΤΟ ΒΑΣΙΚΟ ΘΕΜΑ των συζητήσεων ήταν η προετοιμασία της δεύτερης διηπειρωτικής συνάντησης για την ανθρωπότητα και ενάντια στον νεοφιλελευθερισμό, που είχε προταθεί από τους ζαπατίστας να πραγματοποιηθεί το δεύτερο εξάμηνο του 1997, στην Ευρώπη. Υπήρχαν τέσσερις προτάσεις για τον τρόπο και τον τόπο πραγματοποίησης της συνάντησης: α) μια πρόταση από ιταλικές επιτροπές αλληλεγγύης, που προέβλεπε ως τόπο διεξαγωγής κύρια την Βενετία, καθώς και άλλες πόλεις της βόρειας Ιταλίας. β) μια πρόταση από γερμανικές επιτροπές αλληλεγγύης για την πραγματοποίηση της συνάντησης το καλοκαίρι του '97 σε ένα κάμπινγκ στην περιοχή του Γκόρλεμπεν, όπου πραγματοποιούνται οι κινητοποιήσεις ενάντια στην πυρηνική ενέργεια. γ) μια πρόταση από το σύνολο των (πάνω από 45) επιτροπών αλληλεγγύης από την Ισπανία για πραγματοποίηση της συνάντησης σε διάφορα σημεία της Ισπανίας. δ) μια πρόταση από ομάδες από το Βέλγιο και τη Γαλλία, που ήταν αντίθετες στην πραγματοποίηση μιας μόνο κεντρικής συνάντησης και αντιπρότειναν την πραγματοποίηση σειράς συναντήσεων σε διάφορες χώρες.

Η πρόταση από την Ιταλία συνάντησε εξαιρετική αντίδραση εκπροσώπων άλλων ομάδων από την Ιταλία, που είπαν πως η συγκεκριμένη πρόταση είχε ήδη απορριφθεί στο εσωτερικό του ιταλικού κινήματος αλληλεγγύης, γιατί προέβλεπε τη συνεργασία με το δήμαρχο της Βενετίας και άλλους παράγοντες της εξουσίας στην Ιταλία. Η πρόταση από τη Γερμανία θεωρήθηκε πως θα κατέληγε στο να δώσει περιορισμένο χαρακτήρα στη συνάντηση, αφού το ζήτημα των πυρηνικών θα καταλάμβανε, εκ των πραγμάτων, την κεντρική θέση. Οι αντιρρήσεις και η αντιπρόταση των ομάδων από το Βέλγιο και τη Γαλλία συζητήθηκαν πολύ, σε συνδυασμό με τις ενστάσεις και τις προτάσεις που είχαν αρκετοί/ές για το περιεχόμενο της συνάντησης. Μέσα από τη συζήτηση, διαμορφώθηκε ένα πλατύ ρεύμα ανάμεσα στους συμμετέχοντες που υποστήριζε πως το "περιεχόμενο" της Διηπειρωτικής Συνάντησης εί-

ναι η συνάντηση η ίδια, και επομένως, από τη μια μεριά, θα πρέπει να δοθεί προσοχή ώστε η Συνάντηση να μην μετατραπεί σε ένα είδος "εναλλακτικού κοινοβουλίου" ή φόρουμ θεωρητικολογίας και πολιτικολογίας, ενώ, από την άλλη, τονίστηκε πως οι προσπάθειες για συνάντηση των αγώνων και του ανθρώπινου είναι μια διαδικασία καθημερινή και πολυεπίπεδη και όχι η ανταλλαγή απόψεων κάποιων εκπροσώπων. Αυτό που ειπώθηκε ήταν ότι η διαδικασία της συνάντησης έχει ήδη αρχίσει, ότι η Διηπειρωτική Συνάντηση δεν θα έχει χαρακτήρα συγκεντρωτικό ή γραφειοκρατικό, αλλά θα είναι το επιστέγασμα μιας διαδικασίας συναντήσεων και ως τέτοια, θα έχει χαρακτήρα γιορτινό και συμβολικό, ενώ για να υπάρξει δυνατότητα πραγματικής συμμετοχής στις συζητήσεις, θα πρέπει οι εισηγήσεις των διαφόρων ομάδων και απόμων να είναι έτοιμες ένα μήνα πριν από τη Διηπειρωτική Συνάντηση.

Με βάση την παραπάνω ζύμωση, η πρόταση των ομάδων από την Ισπανία συγκέντρωσε την προτίμηση του μεγαλύτερου τμήματος των συγκεντρωμένων. Συνοπτικά, η πρόταση προέβλεπε την πραγματοποίηση της Διηπειρωτικής Συνάντησης από τις 17 Ιούλη ως τις 3 Αυγούστου σε πέντε σημεία στην Ισπανία: τη Βαρκελώνη, τη Σαραγόσα, τη Μαδρίτη και σε δύο σημεία της Ανδαλουσίας, όπου το "Συνδικάτο Εργατών Γης" (SOC) έχει πραγματοποιήσει καταλήψεις γης και έχει σχηματίσει κοπερατίβες με την ονομασία "Tierra y Libertad". Σε κάθε μια από τις πέντε τοποθεσίες θα φιλοξενηθεί ένα από τα πέντε γενικά θέματα συζήτησης που είχαν προτείνει το Γενάρη του '96 οι ζαπατίστας, ενώ τις τελευταίες μέρες όλοι οι συμμετέχοντες θα συγκεντρώνονταν στην "Tierra y Libertad" για την τελική ολομέλεια και για μια κοινή γιορτή. Οι σύντροφοι από την Ισπανία δήλωσαν πως οι ίδιοι απλά θα αναλάβουν την υλοποίηση του μεγαλύτερου μέρους του πρακτικού τμήμα-

τος της διοργάνωσης, προτείνοντας τη δημιουργία ανοιχτών διεθνών επιτροπών που θα αναλάβουν την διατύπωση προτάσεων για διάφορες όψεις της προετοιμασίας, χωρίς όμως οι επιτροπές να έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν αποφάσεις, οι οποίες θα πρέπει να λαμβάνονται μέσα από αμεσοδημοκρατικές διαδικασίες από το σύνολο των ομάδων αλληλεγγύης και των ενδιαφερόμενων για την συνάντηση. Το πνεύμα της πρότασης των συντρόφων από την Ισπανία φαίνεται χαρακτηριστικά από το ακόλουθο περιστατικό: όταν ολοκληρώθηκε η δεύτερη παρουσίαση των προτάσεων για τη Διηπειρωτική Συνάντηση, προτάθηκε από κάποιους να γίνει ψηφοφορία για να παρθεί η απόφαση για τον τόπο διεξαγωγής. Η τεράστια πλειψηφία των συγκεντρωμένων άρχισε να εκφράζει την προτίμησή για την Ισπανία, αλλά η διαδικασία σταμάτησε όταν οι σύντροφοι από την Ισπανία δήλωσαν πως δεν

αναγνωρίζουν τη διαδικασία της ψηφοφορίας ως τρόπο λήψης αποφάσεων, ενώ παράλληλα αυτό που έχει σημασία δεν είναι ο τόπος αλλά ο τρόπος της συνάντησης, συμπληρώνοντας πως οι όποιες αποφάσεις πρέπει να ληφθούν μετά από προσπάθεια αλληλοκατανόησης ώστε να επιτευχθεί η ομοφωνία και πάντοτε με σεβασμό στις διαφορετικές απόψεις. Έτσι, αντί για ψηφοφορία, πραγματοποιήθηκε μια διεξοδική συζήτηση που κατέληξε στα εξής:

Η Διηπειρωτική Συνάντηση θα πραγματοποιηθεί στην Ισπανία, στα πέντε προαναφερθέντα σημεία, από τις 17 Ιούλη ως τις 3 Αυγούστου. Οι αποφάσεις για το περιεχόμενο και τον τρόπο οργάνωσης θα ληφθούν συλλογικά από τις ομάδες αλληλεγγύης στους ζαπατίστας και τους ενδιαφερόμενους για την Συνάντηση. Στις 1 και 2 Φλεβάρη θα πραγματοποιηθεί στη Βαρκελώνη μια διεθνής συνάντηση εργασίας που θα προσπαθήσει να διαμορφώσει μια οργάνωτική πρόταση, η οποία στη συνέχεια θα διανεμηθεί για παρατηρήσεις, διορθώσεις, αντιπροτάσεις, προσθήκες ή διαφωνίες. Επίσης, τις ίδιες μέρες στη Βαρκελώνη θα συσταθούν τρεις διεθνείς ομάδες εργασίας με τα ακόλουθα θέματα: 1) συγκέντρωση προτάσεων θεματολογίας, 2) συγκέντρωση προτάσεων για το οικονομικό τμήμα της διοργάνωσης και 3) συγκέντρωση προτάσεων για εξασφάλιση βίζας σε άτομα από χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρώπης και γενικότερα για τη διευκόλυνση της συμμετοχής μη-δυτικοευρωπαίων και μη-βορειοαμερικανών. Αυτές οι τέσσερις διεθνείς επιτροπές δεν θα λάβουν καμία απόφαση. Σε πρώτη φάση θα συγκεντρώνουν και θα δημοσιοποιούν τις προτάσεις και μετά θα αναλάβουν να εκτελέσουν τις αποφάσεις για τη Διηπειρωτική Συνάντηση που θα ληφθούν στην προπαρασκευαστική συνάντηση που αποφασίστηκε, σε συνεννόη-

ση με συντρόφους από την Τσεχία, να πραγματοποιηθεί στην Πράγα, στα μέσα του Μάρτη του 1997. Η προπαρασκευαστική συνάντηση θα πραγματοποιηθεί στην Πράγα για συμβολικούς λόγους και για να βοηθηθούν οι σύντροφοι της Ανατολικής Ευρώπης, το οικονομικό σκέλος της θα καλυφθεί από το σύνολο των ευρωπαϊκών επιτροπών αλληλεγγύης, ενώ οι σύντροφοι από τη Γερμανία δεσμεύτηκαν να βοηθήσουν στον τεχνικό τομέα. Η συνάντηση της Πράγας, σε αντίθεση με τη συνάντηση που είχε πραγματοποιηθεί πέρσι στο Βερολίνο, θα ασχοληθεί μόνο με την προετοιμασία της συνάντησης του καλοκαιριού.

★ Το αρχικό πρόγραμμα της συνάντησης της Ζυρίχης προέβλεπε να πραγματοποιηθεί συζήτηση σχετικά με το δίκτυο αντιστάσεων και το δίκτυο επικοινωνίας που προτάθηκε από τους ζαπατίστας. Η εκτεταμένη συζήτηση για την διηπειρωτική συνάντηση δεν άφησε χρόνο για να πραγματοποιηθεί συζήτηση για τα δύο δίκτυα, άλλωστε, όπως πολλοί παρατήρησαν, ακριβώς η διαδικασία που έχει τεθεί σε εφαρμογή για τη διηπειρωτική συνάντηση είναι που θα ξεκαθαρίσει την κατάσταση σχετικά με τα δίκτυα.

★ Κατά τη διάρκεια της συνάντησης της Ζυρίχης πραγματοποιήθηκε ξεχωριστή συνάντηση των γυναικών που συμμετείχαν, οι οποίες κατέληξαν σε μια πρόταση θεματολογίας σε σχέση με την πατριαρχία στην περόδο του νεοφιλελευθερισμού, η οποία θα παρουσιαστεί αναλυτικά αργότερα με το ερωτηματικό αν θα αποτελέσει ξεχωριστή θεματική κατηγορία στη διηπειρωτική συνάντηση ή αν θα διαιρεθεί στις άλλες πέντε θεματικές (πολιτική, οικονομία, πολιτισμός, κοινωνία, αποκλεισμός και συμμετοχή).

★ Η ολομέλεια της συνάντησης της Ζυρίχης έστειλε στον πρόεδρο του Περού Φουτζιμόρι επιστολή αλληλεγγύης στους πολιτικούς κρατούμενους στο Περού, ζητώντας την απελευθέρωσή τους.

★ Αυτή τη φορά, σε αντίθεση με τις προηγούμενες συναντήσεις, δεν στάλθηκε μήνυμα από την Παράνομη Επαναστατική Επιτροπή του EZLN, αλλά ένας σύντομος χαιρετισμός από το FZLN. Ξεχωριστή ήταν η συμμετοχή του Carlos Manza, του μεξικάνικου Ινδιάνικου Συνεδρίου, ο οποίος παρουσίασε τις αρχές, οι οποίες, μετά από πρόταση του EZLN, πρέπει να καθορίζουν τη συμπεριφορά και τις λειτουργίες των εκπροσώπων του Ινδιάνικου Συνεδρίου. Ο Carlos Manza ζήτησε εκ μέρους του Συνεδρίου από τις διάφορες ομάδες αλληλεγγύης να δημοσιοποιήσουν στις χώρες τους αυτές τις αρχές, ως μια συνεισφορά στη διαμόρφωση ενός νέου τρόπου άσκησης της πολιτικής. Οι βασικοί άξονες αυτού του κειμένου, που θα παρουσιαστεί σε επόμενο φύλλο του ΑΛΦΑ, είναι η οριζόντια οργάνωση, η κυκλική εναλλαγή, η συλλογική διαχείριση σε όλα τα επίπεδα, η συμμετοχή, η ελαστικότητα, η αντιπροσωπευτικότητα, ο μη-κομματικός πλουραλισμός.

Σ.Ν.

βάση μας συρρικνώθηκε. Αποφασίσαμε να συγκεντρώσουμε τον πολιτικό και στρατιωτικό μηχανισμό μας στις αγροτικές περιοχές του κεντρικού Περού, στο κέντρο του τροπικού δάσους. Στην υπόλοιπη χώρα, διατηρήσαμε μόνο ομάδες κομάντο και πολιτοφυλακής που πραγματοποιούσαν εντάτικη πολιτική και οργανωτική δουλειά στις γειτονιές των πόλεων, με τους αγρότες και τους εργάτες. Η κυβέρνηση ξεγελάστηκε και έφτασε στο σημείο να πιστέψει ότι το αντάρτικο, και συγκεκριμένα το MRTA, είχε ηττηθεί. Τώρα η κυβέρνηση αντιμετωπίζει μια νέα κατάσταση. Συνεχίσουμε την πολιτική δουλειά τα τελευταία χρόνια και δώσαμε πολιτική και στρατιωτική εκπαίδευση σε μια νέα γενιά μαχητών και υποστηρικτών. Ποτέ δεν είματαν τόσο αδύναμοι όσο νόμιζε η κυβέρνηση. Ο αριθμός των ενεργών που πραγματοποιήσε το MRTA σ' όλη την χώρα και που κατάφεραν ισχυρά χτυπήματα στον στρατό, είναι η απόδειξη γι' αυτό. Η κυβέρνηση προσπάθησε να αποκρύψει όλα αυτά, αλλά απέτυχαν. Ο κόσμος ξέρει ότι η κυβέρνηση δεν έχει νικήσει το αντάρτικο και ξέρει επίσης ότι η νεοφιλελεύθερη πολιτική της κυβέρνησης φέρνει περισσότερη

φτώχεια. Αυτό φαίνεται από την μεγάλη συμμετοχή του πληθυσμού στις πρόσφατες ταραχές.

Πριν από μερικές βδομάδες έγιναν για τρεις ημέρες ταραχές στην παλιά συνοικία της Λίμα, επειδή η αστυνομία προσπάθησε να διώξει όλους τους μικροπωλητές από τους δρόμους. Εκατοντάδες διαδηλωτές και αστυνομικοί τραυματίστηκαν. Έχουν αυξηθεί οι αντικυβερνητικές διαδηλώσεις;

Ναι. Από το τέλος του '95, ο λαός ξανάρχισε σιγά-σιγά να οργανώνεται και να κινητοποιείται. Υπάρχουν περισσότερες συγκρούσεις, εκεί που ο κόσμος υπερασπίζεται το δικαίωμά του να υπάρχει. Αλλά και η καταπίεση έχει αλλάξει μορφή. Παλιότερα έβλεπες παντού στη Λίμα αστυνομία και στρατό. Σήμερα δεν βλέπεις τόσους πολλούς. Έχουν αντικατασταθεί από μυστική αστυνομία και αστυνομικούς με πολιτικά (...)

Το Φωτεινό Μονοπάτι έχει επίσης αναδιοργανωθεί, είναι ενεργό στρατιωτικά, και δείχνει να έχει αλλάξει γραμμή.

Η συνθήκη ειρήνης με την κυβέρνη-

ση που υποστηρίχτηκε από μεγάλο μέρος της οργάνωσης, οδήγησε σε βαθύ σχίσμα μέσα στο Φωτεινό Μονοπάτι. Η ομάδα που ήθελε να συνεχίσει τον ένοπλο αγώνα, συνέχισε την ένοπλη προπαγάνδα και έχει αρχίσει να αποκτά επαφές με τον κόσμο, με τρόπο για τον οποίο παλιότερα το Φωτεινό Μονοπάτι κατηγορούσε το MRTA. Πάντως, παρά κάποιες διορθώσεις στις πολιτικές μεθόδους του, το Μονοπάτι παραμένει ίδιο. Για παράδειγμα, φέτος το Μάρτη δολοφόνησαν το συνδικαλιστή Pascual Arozda. Συνεχίζουν να επιτίθενται ενάντια σε όποιον στέκεται εμπόδιο ή δεν έχει τις ίδιες απόψεις με αυτούς.

Πώς είναι οι σχέσεις ανάμεσα στο Φωτεινό Μονοπάτι και το MRTA; Στο παρελθόν, το Φωτεινό Μονοπάτι είχε επτεθεί στο MRTA.

Το Μονοπάτι είναι μια πολύ εξουσιαστική οργάνωση. Ισχυρίζονται ότι είναι οι μόνοι κάτοχοι της αλήθειας, οι μοναδικοί φορείς της επανάστασης στο Περού. Ποτέ δεν παραδέχθηκαν την ύπαρξη άλλων επαναστατικών οργανώσεων στο Περού. Μας έχουν χαρακτηρίσει "ένοπλους ρεφορμιστές" και "προδότες". Αλλά το Φω-

τεινό Μονοπάτι μας έχει επίσης χαρακτηρίσει ως τον κύριο εχθρό τους και έχει δολοφονήσει πολλούς αγωνιστές του MRTA. Έχουν επίσης στήσει ενέδρες σε μονάδες του MRTA. Αυτά είναι εγκλήματα που δεν δικαιολογούνται με κανέναν τρόπο: είναι αντίθετα με τις επαναστατικές αξίες.

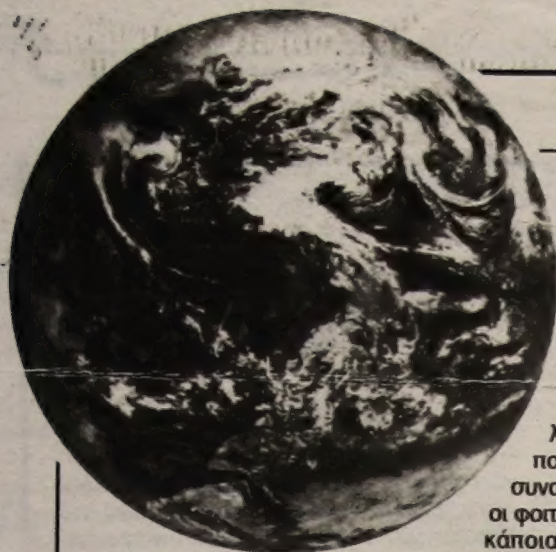
Πώς βλέπεις το μέλλον του MRTA;

Το MRTA γεννήθηκε σαν κίνημα. Πολλές κοινωνικές ομάδες εκπροσωπούνται σε αυτό: άντρες και γυναίκες από τις πόλεις και την ύπαιθρο, διανοούμενοι, θρησκευόμενοι, μελόκληρη η κοινωνία. Φυσικά, για να ολοκληρωθεί η κοινωνία, θα πρέπει να καταστρέψουμε το παλιό καθεστώς και να χτίσουμε ένα καινούριο. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να πάρουμε την εξουσία για λογαριασμό ποιού; Γιατί, και με ποιά σκοπό; Αυτή είναι η βασική ερώτηση. Η απάντηση είναι: η εξουσία πρέπει να είναι στα χέρια των εργατών στις πόλεις και την ύπαιθρο. Θα πρέπει να υπάρχει μια συμμετοχική δημοκρατία. Πρέπει να αναπτυχθούν μηχανισμοί για τη λαϊκή εξουσία. Δουλεύουμε σε αυτή την κατεύθυνση εδώ και χρόνια.

Απεργία πείνας στις φυλακές του Περού

Αυτή τη στιγμή πάνω από 300 κρατούμενοι για συμμετοχή στο MRTA βρίσκονται σε απεργία πείνας σε διάφορες φυλακές στο Περού. Οι συνθήκες διαβίωσης των πολιτικών κρατουμένων στις φυλακές είναι πολύ σκληρές. Τον πρώτο χρόνο φυλάκισης τον περνούν σε πλήρη απομόνωση, ενώ έπειτα τους επιτρέπεται να βγαίνουν από το κελί τους για μισή ώρα την ημέρα, χωρίς να έχουν επαφή με άλλους κρατούμενους. Στα κελιά τους δεν υπάρχουν στρώματα, στη λιγοστή τροφή που τους δίνουν, οι δεσμοφύλακες συχνά πετάνε σπασμένα γυαλιά και κατσαρίδες, στα κελιά δεν υπάρχει ούτε φυσικός ούτε τεχνητός φωτισμός, εκτός από μικρούς φωταγωγούς διαμέτρου 15 εκ. Ο Ερυθρός Σταυρός είχε συμφωνήσει, το 1993, να πραγματοποιούνται επισκέψεις μελών του στις περουβιανές φυλακές, αυτές όμως απαγορεύτηκαν μετά την κατόληψη της κατοικίας του ιαπώνα πρέσβη.

Μιάμιση μέρα στο Βελιγράδι

σθέτοντας ότι έχω διαβάσει στις εφημερίδες και για τις κινητοποιήσεις της αντιπολίτευσης. Όχι, μου λένε, δεν υπάρχουν κινητοποιήσεις μόνο από το "δεξιό", συνασπισμό της αντιπολίτευσης,

οι φοιτητικές κινητοποιήσεις έχουν κάποια κοινά με τις διαμαρτυρίες του συνασπισμού "Zagredno", αλλά ταυτόχρονα και πολλές διαφορές. Οι φοιτητές δεν υποστηρίζουν κανένα κόμμα, το κίνημα ζητάει απλά σεβασμό των στοιχειωδών πολιτικών δικαιωμάτων. Φυσικά υπάρχουν ανάμεσα στους φοιτητές πολλές διαφορετικές πολιτικές απόψεις, αλλά η συζήτηση πάνω σε αυτές δεν είναι αυτό που τους απασχολεί αυτή τη στιγμή. Προσθέτουν πως δέχονται πολλές πιέσεις από την αντιπολίτευση προκειμένου να τους προσεταιριστεί, ενώ μια τάση ταύτισής τους με τις κινητοποιήσεις του "Zagredno" υπάρχει και στα διεθνή media. Μου περιγράφουν τα γεγονότα της προηγούμενης ημέρας, όταν το καθεστώς μετέφερε κάπου 70.000 άτομα με πούλμαν από την επαρχία για να πραγματοποιήσουν αντισυγκέντρωση. Πολλοί από αυτούς που μεταφέρθηκαν στις 24 Δεκέμβρη στο Βελιγράδι, συμμετείχαν στις διάφορες παραστρατιωτικές οργανώσεις που είχαν δράσει στην Βοσνία και αρκετοί είχαν πάνω τους όπλα. Λένε πως το καθεστώς επεδίωκε να υπάρξει ένα λουτρό αίματος στο Βελιγράδι, ώστε να δικαιολογήσει την επιβολή στρατιωτικού νόμου, να πραγματοποιήσει πραξικόπημα... Λένε πως ήταν ευτύχημα το γεγονός ότι είχαν υπάρξει "μόνο" μερικές δεκάδες τραυματίες (ο τραυματίας από τον πυροβολισμό δεν είχε πεθάνει ακόμα). Στη συνέχεια, περιγράφουν το τρόπο που είναι οργανωμένοι. Το φοιτητικό κίνημα χαρακτηρίζεται από οριζόντια οργάνωση. Υπάρχουν διάφορες επιτροπές, τα μέλη των οποίων είναι άμεσα ανακλητά και εναλλάσσονται συνεχώς, ώστε να μην δημιουργούνται ηγέτες. Στο φυλλάδιο της κατελιμμένης Φιλοσοφικής σχολής μπορεί να γράψει οποιοςδήποτε. Όλες οι αποφάσεις παίρνονται από τις συνελεύσεις. Η εμπειρία της ελεγχόμενης από το καθεστώς φοιτητικής ένωσης τους έχει διδάξει πολλά και είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί. Δεν δέχονται οικονομικές ενισχύσεις από κόμματα. Όσοι μιλούν δημόσια δεν μπορούν να μεταφέρουν παρά μόνο τις αποφάσεις των συνελεύσεων, και όχι τις προσωπικές τους απόψεις. Υπάρχει πολύ καλά οργανωμένη περιφρούρηση, όπως και άτομα επιφορτισμένα για τη χορήγηση πρώτων βοηθειών στους πιθανούς τραυματίες από τις επιθέσεις της αστυνομίας και των παρακρατικών. Η επίσημη ενημέρωση τελειώνει. Τους ρωτώ αν μπορώ να μείνω εκεί το βράδυ και μου λένε πως ναι. "Θα κοιμηθείς όπως κοιμόμαστε, θα φας, ό,τι τρώμε". Αρχίζουν κάποιες προσωπικές συζητήσεις. Κάποιος λέει ότι υποστηρίζει το Δημοκρατικό Κόμμα του Dindic, άλλος τη Συμμαχία Πολιτών της Vesna Pesic, άλλοι λένε πως ψήφισαν το Συνασπισμό "Zagredno" απλά για να ψηφίσουν ενάντια στον Μιλόσεβιτς, άλλοι λένε πως είναι κομμουνιστές, αλλά "όχι όπως ο κομμουνισμός της ΕΣΣΔ που ήταν φασισμός", άλλος πάλι λέει ότι θα ήθελε ένα καθεστώς συνταγματικής μοναρχίας, "όπως στην Αγγλία", υπάρχουν και κάποιοι αναρχικοί... Όλοι όμως λένε ότι αυτό που τους ενδιαφέρει είναι να έχουν τη δυνατότητα να μιλάνε ελεύθερα για τις διαφορετικές τους πολιτικές απόψεις. Από το ραδιόφωνο μεταδίδεται ότι ο τραυματίας των χθεσινών βραδινών επεισοδίων πέθανε. Σε λίγο, ανακοινώνεται πως στο εξής α-

παγορεύονται οι διαδηλώσεις... Γίνεται συνέλευση. Αποφασίζεται να πραγματοποιηθεί η ήδη προγραμματισμένη για την επόμενη ημέρα πορεία.

Τετάρτη 26 Δεκέμβρη: Το πρωί, η θερμοκρασία πλησιάζει τους -10. Υπάρχει μια σχετική ανησυχία. Στις 12.00 το μεσημέρι, στην πλατεία μπροστά από τη Φιλοσοφική σχολή έχουν συγκεντρωθεί μερικές εκατοντάδες. Αποφασίζουν να μετακινηθούν στον κοντινό κεντρικό πεζό-

τις προσυγκεντρώσεις. Σε διάφορα σημεία όμως της πόλης υπάρχει συγκεντρωμένος κόσμος. Η μετάδοση μοιάζει με περιγραφή στρατιωτικής άσκησης. Διαδηλωτές και αστυνομικοί παίζουν κρυφτούλι. Πληροφορίες ότι συγκεντρώνονται ένοπλοι οπαδοί του Μιλόσεβιτς. Κάποια στιγμή ανακοινώνεται ότι ολόκληρη η χώρα έχει αποκοπεί από το Internet. Κάποιοι ανοίγουν τα κομπιούτερ της σχολής. Πράγματι. Σε λίγο, κάποιοι φωνάζει ότι μεγάλος

χτά" κινήματα κρύβουν πάντοτε πολλές παγίδες και πολλές δυσάρεστες εκπλήξεις στη γωνιά του δρόμου. Αναμφίβολα, κάποιοι από τους πρωταγωνιστές του φοιτητικού κινήματος, αν τελικά επέλθει η "μεταπολίτευση" και η "αποκομμουνιστικοποίηση", θα μετατραπούν στους νέους χειραγωγούς. Πρόκειται όμως για ένα κίνημα που χαρακτηρίζεται σε μεγάλο βαθμό από την αυτοοργάνωση και, όπως και να το κάνουμε, παλεύει για πολύ χειροπιαστά και βασικά ζητήματα. Μήπως έχει έρθει η ώρα για ενίσχυση των επαφών και υποστήριξη των αυτόνομων κινήσεων στη διπλανή χώρα; Μην ξεχνάμε τις "Γυναίκες στα Μαύρα" αλλά και κάποια αυτόνομα συνδικάτα που έχουν αρχίσει να εμφανίζονται σε μια χώρα όπου ο βασικός μισθός δεν ξεπερνά τις 25.000 δρχ. το μήνα, ενώ οι τιμές κυμαίνονται στα 2/3 με 4/5 των αντιστοίχων στην Ελλάδα. Για ενημέρωση για το κίνημα των φοιτητών του Βελιγραδίου υπάρχει η ακόλουθη homepage στο Internet: <http://protest.f.bg.ac.yu>

N.N.

Δικαστικές παραβιάσεις σε βάρος του M. A. Jamal

Στις 27 Δεκέμβρη υποβλήθηκε από τους συνήγορους του Mumia Abu Jamal αίτηση προς το Ανώτατο Δικαστήριο της Πενσυλβάνια, να ακυρωθεί η καταδίκη του ή να οριστεί νέα δίκη, με βάση απόφαση ομοσπονδιακού δικαστηρίου, που έκρινε ότι παραβιάστηκε το συνταγματικό του δικαίωμα σε νομική υπεράσπιση. Η απόφαση αυτή, που βγήκε στις 4 Δεκέμβρη, ήταν αποτέλεσμα αγωγής του Jamal, επειδή η διοίκηση της φυλακής της Πενσυλβάνια, όπου κρατείται, άνοιξε, αντέγραψε και διένειμε σε διάφορα κυβερνητικά στελέχη - συμπεριλαμβανομένου του σημερινού κυβερνήτη της πολιτίας Thomas Ridge - εμπιστευτική αλληλογραφία προς αυτόν από τους δικηγόρους του, τον Αύγουστο του 1994 και τον Ιούνιο του 1995, λίγες μέρες πριν ο Ridge υπογράψει τη θανατική καταδίκη του. Η υπεράσπιση του Jamal ετοιμαζόταν τότε να καταθέσει αίτηση αναστολής εκτέλεσης της ποινής. Ο Ridge το πληροφορήθηκε από την ανοιγμένη αλληλογραφία και τους πρόλαβε, υπογράφοντας νωρίτερα τη θανατική καταδίκη. Αυτό το εκμεταλλεύτηκε ο δικαστής Sabo, που έκλεισε με συνοπτικές διαδικασίες την ακρόαση για την αίτηση αναστολής, εμποδίζοντας την υπεράσπιση να παρουσιάσει στοιχεία, αρνούμενος να δεχθεί τουλάχιστον 25 μαρτυρικές καταθέσεις και περιορίζοντας ασφυκτικά το χρόνο εξέτασης όσων μαρτύρων τελικά κλήθηκαν. Όλα αυτά με το επιχείρημα ότι ο Jamal παρ'όλα τα καθυστερήματα να υποβάλει την αίτηση. Το ομοσπονδιακό δικαστήριο έκρινε ότι η καθυστέρηση οφείλεται στην παρέμβαση της διοίκησης των φυλακών. Η αίτηση της 27 Δεκέμβρη είναι η πρώτη που ζητά την ολοκληρωτική απόρριψη της διαδικασίας που τον οδήγησε στην πτερυγα μελλονικών, όπου παραμένει από το 1982. Η απόφαση του ομοσπονδιακού δικαστηρίου έχει μεγάλο ειδικό βάρος. Και στο παρελθόν έχουν πολλές φορές παρουσιαστεί από την υπεράσπιση στοιχεία για δικαστικές και διοικητικές παραβιάσεις σε βάρος του Jamal, ο δικαστής Sabo, που ευθύνεται για πολλές από αυτές, απέρριπτε κάθε φορά τις κατηγορίες ως ασήμαντες.

FE : International Concerned Family and Friends of M.A. Jamal

δρομο, όπου είναι εγκατεστημένη μια μικροφωνική. Μπαίνει μουσική ραπ. Διαβάζονται προκηρύξεις. Σε λίγο, οι συγκεντρωμένοι είναι δύο-τρεις χιλιάδες. Αποφασίζουν να βγουν στους δρόμους. Καθώς βαδίζουμε στους παγωμένους δρόμους του Βελιγραδίου, όλο και περισσότεροι μπαίνουν στην πορεία. Από τα παράθυρα και τα μπαλκόνια των γύρω κτιρίων, βγαίνουν άντρες και γυναίκες που ζητωκραυγάζουν. Πρόχειρα πανό με αντικομμουνιστικά συνθήματα, σερβικές σημαίες αλλά και "Fight the Power". Οι διαδηλωτές ξεπερνάν τις 5.000 τη στιγμή που πλησιάζουμε στο κυβερνητικό μέγαρο. Από μακριά φαίνεται ότι μπροστά του βρίσκονται δεκάδες τουριστικά λεωφορεία. Ρωτώ αν είναι από αυτά που μετέφεραν τους οπαδούς του καθεστώτος από την επαρχία. Όχι, χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά αστυνομικών δυνάμεων. Καθώς φτάνουμε στο κτίριο, ξεπροβάλλουν εκατοντάδες αστυνομικοί. Φοράνε στρατιωτικές χλαίνες και μπλε μεταλλικά κράνη. Υπερένταση. Όσοι μεταφέρουν γάζες και επίδεσμούς κινούνται προς το εμπρός μέρος της πορείας, η περιφρούρηση φτάνει κορδόνια. Περνάμε από μπροστά χωρίς να συμβεί τίποτα, εκτός από κάποιες χιονόμπαλες που εκτοξεύονται προς τα λεωφορεία. Τη στιγμή που επιστρέφουμε στα πανεπιστημιακά κτίρια, στην πορεία συμμετέχουν πάνω από 15.000 άτομα. Έχει πάει τρεις το απόγευμα. Μπαίνουμε στο κτίριο της Φιλοσοφικής. Όλα τα ραδιόφωνα είναι ανοιχτά, γιατί σε λίγο θα αρχίσει η πορεία της αντιπολίτευσης. Τα πράγματα ακούγονται άσχημα. Οι αστυνομικές δυνάμεις εμποδίζουν

αριθμός αστυνομικών δυνάμεων κατευθύνεται προς το πανεπιστήμιο. Πανζουρλισμός. Οι αστυνομικοί προσπερνάν την είσοδο. Μετά από λίγο, αποκαθίσταται η σύνδεση με το Internet. Από το ραδιόφωνο ανακοινώνεται ότι ένα τμήμα των διαδηλωτών της αντιπολίτευσης κατάφερε να πραγματοποιήσει πορεία και στη συνέχεια διαλύθηκαν χωρίς να συμβεί τίποτα. Ανακούφιση. Μια ακόμα είδηση: σύμφωνα με πληροφορίες, ο διοικητής των αερομεταφερόμενων ειδικών δυνάμεων του στρατού δήλωσε πως δεν θα επιτρέψει τη χρησιμοποίηση των αντρών του για καταστολή λαϊκών κινητοποιήσεων. Του είχε ζητηθεί: Έχει φτάσει πια η ώρα που πρέπει να πάρω το τρένο μου. Όλα δείχνουν ότι η απειλή στρατιωτικού πραξικοπήματος πέρασε, τουλάχιστον για σήμερα. Η αγανάκτηση του πληθυσμού της Γιουγκοσλαβίας για μισό αιώνα κομμουνιστικής δικτατορίας και για πέντε χρόνια πόλεμο έχει συγκεντρωθεί ενάντια στο πρόσωπο του Μιλόσεβιτς. Υπάρχει μια τεράστια ρευστότητα, συνθήκες όπου τα πάντα είναι ικανά να συμβούν. Οι πάλοι ποτέ μεγалоστομες διακηρύξεις για τη "Μεγάλη Σερβία" έχουν κάνει τον κόσμο επιφυλακτικό, τον έχουν όμως βυθίσει και σε απογοήτευση και μοιρολατρεία. Εξακολουθούν να υπάρχουν εθνικιστικές κορώνες και γραφικές (αλλά επικίνδυνες) μορφές, όπως ο Vuc Draskovic. Παράλληλα με την αντικομμουνιστική υστερία και τις νοσταλγίες για το ένδοξο "προκομμουνιστικό" παρελθόν, υπάρχει ένα ζωντανό και βαθειά δημοκρατικό κίνημα, που αναταράζει καθημερινά την πόλη. Φυσικά, αυτού του είδους τα "ανοι-

Τρίτη 25 Δεκέμβρη: Επιστρέφοντας από τη Ζυρίχη και την πανευρωπαϊκή συνάντηση των επιτροπών αλληλεγγύης στον αγώνα των ζαπατίστας, πρέπει να μείνουμε δέκα ώρες στο Βελιγράδι μέχρι να πάρουμε το τραίνο για τη Θεσσαλονίκη. Ευκαιρία για γνωριμία με την πόλη. Από την πρώτη στιγμή είναι αισθητή η ένταση που κυριαρχεί. Σε κάθε γωνιά, οπαδοί του Δημοκρατικού Κόμματος του Zoran Dindic πουλάνε την εφημερίδα του κόμματος. Η θερμοκρασία είναι αρκετούς βαθμούς κάτω από το μηδέν και παντού υπάρχουν χιόνια και πάγοι. Χιόνια, πάγοι και αναρίθμητοι αστυνομικοί. Τα βλέματα των περισσότερων από τους περαστικούς είναι άδεια και κουρασμένα, τα χρόνια του πολέμου έχουν αφήσει βαθιά τα σημάδια τους ενώ η αυξανόμενη φτώχεια και ανεργία χειροτερεύει την κατάσταση. Πλησιάζει 12 το μεσημέρι. Γίνεται αντιληπτή μια έντονη κινητικότητα στα πεζοδρόμια. Από μακριά ακούγεται ένα συνονθύλευμα από διάφορους ήχους και φωνές. Συνθήματα και σφυρίχτρες. Πλησιάζει η πορεία των φοιτητών, που από τα τέλη Νοέμβρη βαδίζουν καθημερινά στους δρόμους του Βελιγραδίου, από τις 12.00 το μεσημέρι μέχρι τις τρεις το απόγευμα. Για να μην τους ταυτίζουν με τις πορείες του συνασπισμού "Zagredno" ("Μαζί") της αντιπολίτευσης που πραγματοποιούνται επίσης καθημερινά, αλλά το απόγευμα, όπως θα μου πουν αργότερα κάποιοι από τους διαδηλωτές. Οι φοιτητές κουβαλούν μαζί τους σκουπές, κουβάδες και απορρυπαντικά. Για να ξεβρωμίσουν το σημείο όπου την προηγούμενη ημέρα είχε πραγματοποιηθεί η αντισυγκέντρωση που οργάνωσε το καθεστώς Μιλόσεβιτς... Ο δρόμος είναι κατάμεστος. Οι διαδηλωτές πρέπει να είναι πάνω από 15.000. Οι περισσότεροι έχουν σφυρίχτρες, υπάρχουν πολλά πολύχρωμα πανό και φοβερός παλμός. Από τα περισσότερα μπαλκόνια των γύρω κτιρίων, άντρες και γυναίκες φωνάζουν πως είναι με το μέρος τους. Ακολουθούν την πορεία, που επιστρέφει στην περιοχή των πανεπιστημίων. Το τμήμα της πορείας στο οποίο βρίσκομαι, προέρχεται από την κατελιμμένη σχολή της Φιλοσοφικής. Φτάνουμε στο κτίριο. Στην είσοδο, η περιφρούρηση ρωτάει το λόγο για τον οποίο θέλω να μπω στο κτίριο. Τους εξηγώ ότι είμαι περαστικός από το Βελιγράδι και θέλω να μάθω περισσότερα για τον αγώνα τους. Κάποιοι που ξέρει καλύτερα αγγλικά, με οδηγεί στο χώρο της σύνταξης του ημερήσιου φυλλαδίου της κατελιμμένης Φιλοσοφικής, του "Protest Tribune '96-?" και ύστερα φεύγει. Επαναλαμβάνω σε όσους βρίσκονται εκεί την επιθυμία μου να γνωρίσω τον αγώνα τους. Προσθέτω πως αισθάνομαι άσχημα συνειδητοποιώντας ότι γνωρίζω πολύ περισσότερα για τα γεγονότα στη Chiapas απ' ό,τι για όσα συμβαίνουν στο Βελιγράδι. Αρκετοί από όσους βρίσκονται στο δωμάτιο λένε ότι αφού μου δώσουν κάποιες πληροφορίες για τα τελευταία γεγονότα και τις κινητοποιήσεις στο Βελιγράδι, θα ήθελαν ενημέρωση για τους ζαπατίστας. Με ρωτάν αν ξέρω για τις εκλογές του Νοέμβρη και τη νοθεία που πραγματοποιήσε το καθεστώς. Απαντώ πως ναι, προ-

ΓΚΟΥΣΤΑΒ ΚΟΥΡΜΠΕ:

“Περισσότερο καλλιτέχνης παρά φιλόσοφος”

Ο ΚΟΥΡΜΠΕ επιρρέασε πολύ τις απόψεις του Προυντόν για την τέχνη, μολονότι η εκτίμηση του Προυντόν για τη ζωγραφική ήταν αυστηρά περιορισμένη. Πράγματι, ο Κουρμπέ ισχυρίστηκε πως είχε γράψει ένα μέρος του “Για την έννοια της Τέχνης” του Προυντόν - μολονότι ο ισχυρισμός αυτός φαίνεται πως είναι δείγμα της ματαιοδοξίας που αποτέλεσε σημαντικό γνώρισμα του χαρακτήρα του. Ο Κουρμπέ βέβαια ήταν καλλιτέχνης και όχι στοχαστής - “περισσότερο καλλιτέχνης παρά φιλόσοφος”, όπως είπε ο Προυντόν. Ήταν όμως ανήσυχο πνεύμα από τη φύση του και σε ορισμένες περιπτώσεις ενεργητικός επαναστάτης στην πολιτική καθώς και στην τέχνη. Πρωτογνώρισε τον Προυντόν στις ταραγμένες μέρες του 1848 και πολύ γρήγορα ενδιαφέρθηκε για τις ιδέες του. Μερικοί, τουλάχιστον, από τους πίνακές του άρχισαν να περιέχουν ένα κοινωνικό μήνυμα που επιδοκίμαζε απόλυτα ο Προυντόν. Όταν παρουσίασε τον πίνακά του “Οι Λιθοθραύστες” το 1849, ο Κουρμπέ έγραψε: “Πηγαίνοντας με την άμαξα, στο δρόμο για τον πύργο του Σαιν-Ντενί, κοντά στο Μαισιέρ, για να ζωγραφίσω ένα τοπίο, σταμάτησα για να δω δύο άντρες που έσπαζαν πέτρες στον δρόμο - οι πιο ολοκληρωμένες ενσάρκωσεις της αθλιότητας. Συνέλαβα αμέσως την ιδέα ενός πίνακα... Στη μια πλευρά βρίσκεται ένας γέρος, κάπου εβδομήντα χρονών, σκυμένος πάνω στη δουλειά του, με τη βαριά σηκωμένη στον αέρα, το δέρμα του μαυρισμένο από τον ήλιο, και στο κεφάλι του ένα ψάθινο καπέλο - το χοντροφτιαγμένο παντελόνι του είναι γεμάτο μπαλώματα - μέσα από τα χιλιόσπασμένα του ξυλοπάπουσα κάτω σκισμένες κάλτσες που κάποτε θα ήταν μπλε άφηναν να φαίνονται οι φτέρνες του. Στην άλλη πλευρά στέκεται ένας νεαρός με σκονισμένο κεφάλι και σκούρα χρώματα - η πλάτη και τα μπράτσα του φαίνονται μέσα από τις τρύπες του βρώμικου κουρελιασμένου πουκαμίσου του - ένα λουρί κρατάει τα υπολείματα του παντελονιού του, και οι πέτσινες μπότες του, βουτηγμένες στη λάσπη, είναι γεμάτες τεράστιες τρύπες. Ο γέρος γονατίζει, ο νεαρός στέκεται πίσω του κρατώντας ένα καλάθι με πέτρες. Αλίμονο! Σε μια δουλειά σαν κι αυτή η ζωή του ανθρώπου αρχίζει και τελειώνει με τον ίδιο τρόπο”. Ο Προυντόν αποσαφήνισε αργότερα αυτό το μήνυμα με τρόπο που ίσως να μην επιθυμούσε συνειδητά ο Κουρμπέ: “Οι Λιθοθραύστες” σατιρίζουν τον βιομηχανικό μας πολιτισμό, που ανακαλύπτει συνεχώς θαυμάσιες μηχανές... για... κάθε είδους εργασία... κι όμως δεν μπορεί να απελευθερώσει τον άνθρωπο από τον πιο αφόρητο μόχθο”. Για τον ίδιο τον Κουρμπέ όμως το πολιτικό μήνυμα του ρεαλισμού του ήταν τυχαίο: “Ανακίνησα”, είπε, “όχι σκόπιμα, αλλά απλώς ζωγραφίζοντας αυτά που είδα, εκείνο που αυτοί (οι αντιδραστικοί) αποκάλεσαν κοινωνικό ζήτημα”.

Κάπου-κάπου όμως ο Κουρμπέ ζωγράφιζε και έναν “ανατρεπτικό” πίνακα, όπως έλεγε - ο πιο γνωστός είναι ο αντικληρικός του πίνακας που τιτλοφορείται “Επιστροφή από τη σύσκεψη” - κάμποσοι μεθυσμένοι παπάδες που γυρίζουν από μια συγκέντρωση που σοκάρισε τόσο πολύ τους καθολικούς, ώστε ένα ευλαβές τέκνο της εκκλησίας αγόρασε τον πίνακα και τον κατέστρεψε. Η επαναστατική ιδιοσυγκρασία του Κουρμπέ τον ώθησε να λάβει ενεργό μέρος στην Κομμούνα του 1871. Έγινε μέλος της Κομμούνας και ήταν υπεύθυνος για την πολιτική της στα καλλιτεχνικά θέματα. Αναμείχθηκε στην υπόθεση της καταστροφής της στήλης Βαντόμ - που κατά τη γνώμη του ήταν μνημείο του βοναπαρτικού δεσποτισμού και милитарισμού - πράγμα που του κόστισε έξι μήνες στη φυλακή και την αυτοεξορία του στην Ελβετία τα τελευταία χρόνια της ζωής του. Μ' αυτό τον τρόπο προσπάθησε να αποφύγει τις συνέπειες μιας δίκης, με την οποία καταδικάστηκε να καταβάλλει, αυτός προσωπικά, τα έξοδα για την αποκατάσταση μνημείου.

Ο άσωτος μποεμισμός του Κουρμπέ απείχε πολύ από τα ιδανικά του Προυντόν για τον καλλιτέχνη, που θα πρέπει να είναι ίδιος με όλους τους άλλους πολίτες. (Πράγματι, ο κοινωνικός αντικοινομορφισμός των καλλιτεχνών αποτέλεσε πάντοτε συνεχή δοκιμασία για τους μεταρρυθμιστές που προσπαθούσαν να τους κάνουν να προσαρμοστούν σ' ένα πολιτικό σύστημα.). Ο Τζέιμς Γκυγιώμ, που δεν έχασε ποτέ το δασκαλιστικό ύφος του, θυμόταν πως ο Κουρμπέ, σ' ένα αναρχικό συνέδριο στο Ζυρά το 1872, “αυτός ο καλοπροαίρετος κολοσσός με το παιδικό ύφος κάθισε παρέα με δυο-τρεις φίλους που είχε φέρει μαζί του σ' ένα τραπέζι που πολύ γρήγορα γέμισε μπουκάλια - τραγουδούσε όλο το βράδυ χωρίς να του το ζητήσει κανείς, με τραχιά, χωριάτικη φωνή, μονότονα σημετικά τραγούδια της Φραν Κοντε, που τελικά μας έκαναν να βαρεθούμε”. (Ο Γκυ-

γιώμ δεν ήταν ο μόνος που δυσαρεστήθηκε με το παράφωνο τραγούδι του Κουρμπέ - ο Μπερλιόζ υπέφερε πολύ όταν ο Κουρμπέ ετοίμαζε το πορτραίτο του). Όταν πέθανε ο Κουρμπέ το 1877 μια αναρχική εφημερίδα έγραψε μόνο το εξής: “Το μεγαλύτερο προτέρημα του Κουρμπέ... είναι κατά τη γνώμη μας το γεγονός ότι δε δημιούργησε μια κλειστή σχολή στο όνομα του ρεαλισμού. Οι μαθητές του Κουρμπέ δεν τον αντιγράφουν δουρικά και δεν τον μιμούνται - αναπτύσσουν το έργο του”. Όσο κι αν απολάμβανε τη σχέση του με τον Προυντόν και τους δε-

πανάσταση, καταστρέφοντας τις καλλιτεχνικές φόρμες του παρελθόντος. Όπως έγραψε ο ίδιος για έναν από τους πιο γνωστούς του πίνακες: “Η Κηδεία στο Όρνάν” ήταν στην πραγματικότητα η κηδεία του ρομαντισμού... Με τη δική μου διατύπωση της άρνησης του ιδανικού και των όλων όσων πηγάζουν από το ιδανικό, έφτασα στη χειραφέτηση του ατόμου και τελικά στη δημοκρατία. Ο ρεαλισμός είναι βασικά δημοκρατική τέχνη”.

James Joll, “Οι Αναρχικοί”

σμούς που είχε η τέχνη του με τη φιλοσοφία του Προυντόν, ο Κουρμπέ ήταν αληθινός επαναστάτης μόνο στον καλλιτεχνικό τομέα. Ενώ πίστευε πως η τέχνη πρέπει να έχει άμεση σχέση με τον κόσμο όπου ζει ο ζωγράφος - “κατά τη γνώμη μου, η τέχνη και το ταλέντο για έναν καλλιτέχνη δεν μπορεί να είναι παρά τα μέσα για την εφαρμογή των προσωπικών ικανοτήτων του στις ιδέες και τα αντικείμενα της εποχής που ζει” - ο Κουρμπέ έ-

Προς τον υπουργό καλών τεχνών...

Αν με παρασημοφόρησαν με αδιακρίσια, είναι γιατί ανήκω στο γένος των καλλιτεχνών. Ωστόσο υπάρχουν καλλιτέχνες και καλλιτέχνες: είναι σαν τα πλεμάτια. Ξέρω πως υποβάθμισαν το ηθικό επίπεδο αυτής της τάξης, εξαιτίας των συχνών διακρίσεων... Αυτή η αδιακρίσια δεν θα συνέβαινε σε οποιονδήποτε άλλον. Σήμερα, αρπάζουν τους ανθρώπους σαν τα βατράχια μ' ένα κομμάτι αλικο πανί, ωστόσο είναι αυτοί οι ίδιοι που αφήνονται σε μια τέτοια μεταχείριση. Δεν τις καταλαβαίνω όλες αυτές τις ανταμοιβές. Καθιερώνουν διακρίσεις που, τις περισσότερες φορές, είναι ψευδείς. Ο αναταμειφθείς είναι ένα άτομο που εκπλήρωσε το χρέος του - η κοινωνία δεν του οφείλει πλέον τίποτα: έχουν ξεκαθαρίσει τους λογαριασμούς τους. Ο αριθμός αυτών των παρασημοφορεμένων θα ήταν αρκετός για να καταλύσει την αξία τους. Ένας παρασημοφορεμένος γίνεται στόχος προσοχής. Βλέποντάς τον, ο καθένας ελέγχει τη συμπεριφορά του και μαζεύει τις κεραίες του μέσα στο καβούκι του, όπως τα σαλιγκάρια. Η ανάγκη για αναγνώριση και για τέτοια υποκείμενα ώθησε την Αυτοκρατορία να μοιράζει αυτή τη λιβρέα επ' άπειρον. Έτσι, μέσα στο πλήθος των βλαχοδημάρχων, αναγνωρίζω πολλούς στους οποίους θα άξιζαν μάλλον τα κάτεργα αντί για τα παράσημα. Είναι γνωστό σε όλους, άλλωστε. Οι άνθρωποι όμως που σέβονται τον εαυτό τους δεν μπορούν να συμφύρονται και ν' αποτελούν ένα σώμα με όλους αυτούς. Μια τέτοια αριστοκρατία δεν μου φαίνεται ζηλευτή. (...)

Υ.Γ. -Γιατί, η μανία αυτών των κυρίων και η ακαμψία των θεσμών τους, θανατώνοντας όλους τους φίλους μου και βλάπτοντας τα συμφέροντά μου, είχε για μοναδικό αποτέλεσμα να με εξυψώσει στη δημόσια εκτίμηση. Όχι, δεν επιθυμώ να διακριθώ μεταξύ των συγχρόνων μου παρά μονάχα με το ταλέντο μου, και δεν θα μπορούσα ποτέ να ταυς συναναστρέφομαι φορώντας πάνω μου κάποιο διακριτικό σημάδι. Επιπλέον, επιθυμώ να τελειώσω τη ζωή μου όντας απόλυτος κύριος του εαυτού μου...

Αν πάτε στο πανηγύρι της Ornans, θα παρατηρήσετε ότι τα ωραιότερα πρόβατα είναι σηματοδεδειμένα στη ράχη με κόκκινη κιμωλία. Οι απλοϊκοί και καλοπροαίρετοι άνθρωποι που αγνοούν τους νόμους της καλλιέργειας του εδάφους και των τεχνών, φαντάζονται, μέσα στην βουκολική τους αφέλεια, ότι πρόκειται για τιμή που αποδίδεται στην ομορφιά τους, ενώ ο χασάπης τα αγόρασε για να τα σφάξει.

Gustave Courbet, 1870

Προσχέδιο της επιστολής-αποποίησης του παρασήμου της Λεγεώνας της Τιμής που απονεμήθηκε στο ζωγράφο λίγο πριν την Παρισινή Κομμούνα

Η ανατίναξη της στήλης Βαντόμ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΗ 1877: Πεθαίνει ο αναρχικός ζωγράφος και ιδρυτής της σχολής του ρεαλισμού Γκυστάβ Κουρμπέ.

3 ΓΕΝΑΡΗ 1898: Αγροτική εξέγερση στο Σκουροχώρι της Πελοποννήσου.

4 ΓΕΝΑΡΗ 1960: Πεθαίνει σε αυτοκινητιστικό δυστύχημα ο Albert Camus.

Η οικονομία ασθενεί!

Ας την αφήσουμε να πεθάνει

Πέρασαν ήδη δύο μήνες από την πρόσφατη χρηματιστηριακή κρίση, όταν σε μια βδομάδα, περίπου 90 δις δρχ. εξανεμίστηκαν από το χρηματιστήριο της ελληνικής κεφαλαιαγοράς.

"Χους ει και εις χουν απελεύσαιο...!". Αν ο πανικός που κατέλαβε τους επενδυτές και μεγάλη μερίδα του αστικού τύπου μπόρεσε εύκολα να ξεπεραστεί, εκείνο που δεν θα μπορούσε να ξεπεραστεί είναι τα τρομακτικά ποσά που χάθηκαν οριστικά. Ποσά που πλησιάζουν τα ετήσια εθνικά εισοδήματα τριτοκοσμικών χωρών, έγιναν σε μια βδομάδα καπνός!!! Η "καθυστερημένη" και "υπανάπτυκτη", σε σύγκριση με τους λοιπούς ευρωπαϊκούς της εταίρους, Ελλάδα αρχίζει πασιδήλα να παρουσιάζει τα φαινόμενα σήψης και παρακλής που χαρακτηρίζουν τα πλέον αναπτυγμένα καπιταλιστικά κέντρα του δυτικού ημισφαιρίου.

Το σενάριο είναι βέβαια γνωστό. Το 1908 με το περίφημο σκάνδαλο των Λαυρεωτικών, μια από τις μεγαλύτερες απάτες των αρχών του αιώνα, είχε συμβεί σε διαφορετική κλίμακα βέβαια, κάτι παρόμοιο. Κρίση στο χρηματιστήριο που αποτέλεσε τη συνέπεια μιας πολιτικής υπέρμετρης κερδοσκοπίας και μετά άρχισε σταδιακά η μείωση της κατανάλωσης, η μείωση της παραγωγής, η αύξηση της ανεργίας, η χιονοστιβάδα της μεγάλης κρίσης.

Στην προκειμένη περίπτωση τα σήματα κινδύνου ήταν προφανή από καιρό. Η άνοδος των τιμών στο χρηματιστήριο, ιδιαίτερα από το τέλος της πρόσφατης εκλογικής αναμέτρησης και μετά, δεν ανταποκρινόταν σε καμιά αντίστοιχη άνοδο της παραγωγής. Η παραγωγικότητα αυξάνεται ελάχιστα το χρόνο μ' ένα ποσοστό της τάξης του 1,5% (ΣΕΒ 14/5/96), οι εξαγωγές αγροτικών προϊόντων μένουν στάσιμες, τα κοινοτικά κονδύλια απορροφώνται με αργούς ρυθμούς κ.ο.κ. Το ελληνικό θαύμα της μείωσης του πληθωρισμού που τόσο εκθειάζουν οι λακές του νεοφιλελευθερισμού από το 12-14% το 1992 το στο σημερινό 8%, στηρίζεται και συνεχίζει να στηρίζεται σε μια εσωτερική αναδιανομή του εισοδήματος σε βάρος των κατώτερων κοινωνικών στρωμάτων και σε στραγγαλισμό των κοινωνικών παροχών. Τι θα πουν άραγε τώρα οι περισπούδαστοι οικονομολόγοι του κεφαλαίου τύπου "αρίνου, Παπαντωνίου και λοιποί;

Η συγκεκριμένη χρηματιστηριακή κομπίνα λοιπόν, που δεν είμαστε τόσο αφελείς να πιστεύουμε πως υπήρξε η μοναδική, απλά η Δέλτα χρηματιστηριακή ήταν κάπως άτυχη, ξεδιπλώνει μια σειρά ζητημάτων ή καλλίτερα μυθευμάτων τα οποία δεν πρέπει να μένουν ασχολίαστα από την πλευρά του κινήματος. Ας τα εξετάσουμε, όμως ένα προς ένα.

Πρώτον: Η πολυδιαφημισμένη από τους "αστούς" πολιτικούς και "σοσιαλδημοκράτες" μμητής τους καμπάνια περί αδιάφθορης και οικονομικά φερέγγυας ελευθερίας της αγοράς ανατρέπεται ριζικά. Γιατί αν σκάνδαλο τέτοιου μεγέθους συνέβησαν και στο παρελθόν με την αρωγή και πρωτοφανή συμπαιγνία του επίσημου κράτους (σκάνδαλο Κοσκωτά), στην σημερινή συγκυρία η κρίση έρχεται από την τεθλασμένη της χρηματιστηριακής οικονομίας, η οποία όπως είναι γνωστό δεν λειτουργεί στα πλαίσια της κρατικής παρέμβασης και διαχείρισης.

Δεύτερον: Ανατρέπεται ουσιαστικά ο μύθος που έντεχνα κατασκεύασε ο συρφετός των πωλημένων στους μεγιστάνες του τύπου δημοσιογράφων περί ανήμπορης και απροστάτευτης Ελλάδας κυριολεκτικά περικυκλωμένης άλλοτε από τις ευρωπαϊκές υπερδυνάμεις που δεν κατανοούν το "εθνικά μας δίκαιο", και άλλοτε από τα τριτοκοσμικά τέρατα (ξένοι πρόσφυγες, Αλβανοί εργάτες) που διαταράσσουν την γαλήνη των νοικοκυραίων.

Τρίτον: και όχι λιγότερο σημαντικό; ανακύπτει το ακόλουθο ερώτημα: Η πρόσφατη χρηματιστηριακή κομπίνα θα έχει συνέπειες στο επίπεδο της οικονομίας;

Κρίνουμε πως οι συνέπειες της όχι μόνο στο επίπεδο της οικονομίας αλλά και στο επίπεδο της ταξικής πάλης, της ιδεολογίας, των ταξικών συμμαχιών θα είναι τεράστιες. Όπως το κραχ του 1987 σήμανε το τέλος μιας εποχής και πυροδότησε μια σειρά από κοινωνικές εντάσεις και συγκρούσεις, η κρίση του '96 σε εθνικό επίπεδο θ σημάνει την αρχή του τέλους μιας απελπισμένης απόπειρας επαναβεβαίωσης της καπιταλιστικής ηγεμονίας. Η σχεδιασμένη επίθεση κεφαλαιοκρατικής αναδιάρθρωσης, έτσι όπως αυτή υπαγορεύεται από τα εθνικά και πλανητικά κέντρα της γραφειοκρατικοποιημένης κυριαρχίας, δεν βρίσκει πρόσφορο έδαφος. Οι ξορκισμένοι δαίμονες της παγκόσμιας αμφισβήτησης" εισβάλλουν και πάλι δυναμικά στο προσκήνιο, φορές μ' έναν έντονο και άγριο τρόπο. Ήδη στην Γαλλία, στην Γερμανία, στην Ιταλία, το κεφάλαιο συγκρούεται καθημερινά στους εθνικούς δρόμους, στα εργοστάσια, σ' όλους τους χώρους αναπαραγωγής και κυκλοφορίας του εμπορεύματος, με κείνο το "φάντασμα" που δε λείει να ψάψει "να πλανιέται και να στοιχειώνει την Ευρώπη". Αναλυτικότερα:

Α) Ο μύθος του χρηματιστηριακού ή εγχειρίδιο μαθητευόμενου Γιάστλ.

Προκειμένου να κατανοηθεί και να εκτιμηθεί η συγκεκριμένη χρηματιστηριακή κομπίνα κρίνουμε σκόπιμο να παρουσιάσουμε πολύ συνοπτικά τον τρόπο λειτουργίας του χρηματιστηρίου, που αποτελεί μαζί με τις τράπεζες τα άδυτα των αδύτων της κεφαλαιοκρατικής οικονομίας.

Στο χρηματιστήριο λοιπόν πωλούνται και αγοράζονται οι μετοχές και οι ομολογίες που έχουν άδεια να διαπραγματεύονται σε αυτό. Έτοχη είναι ένα χαρτί που βεβαιώνει ότι μ' αυτό συμμετέχει κανείς σε μια επιχείρηση. Η δε συμμετοχή είναι τόσο όσο το μέρος του κεφαλαίου που αντιπροσωπεύει η μετοχή.

Η ομολογία τώρα είναι ένας τίτλος όπου ο εκδότης του παραδέχεται ότι έχει πάρει λεφτά από τον αγοραστή και έχει την υποχρέωση να του δίνει ένα ορισμένο τόκο το χρόνο.

Οι μετοχές που "παίζονται" στο χρηματιστήριο είναι δύο ειδών. Ονομαστικές που επειδή φορολογούνται αποφεύγονται και ανώνυμες το μέρος των οποίων εισπράττει όποιος τις παρουσιάσει. ("έρισμα είναι το ποσό που αποφασίζει να δώσει η συνέλευση των μετόχων της εταιρείας στην κάθε μετοχή). Για να μπει μια εταιρεία στο χρηματιστήριο πρέπει να εγκριθεί από αρμόδια επιτροπή. Αν

είναι πράγματι αξιόπιστη, αν όντως όσα ισχυρίζεται είναι έγκυρα, αν τουλάχιστον το 10% των μετόχων της είναι διαπραγματεύσιμο, δηλαδή πουλιέται ή αγοράζεται στο χρηματιστήριο ("ετά απορεί κανείς γιατί στην Αρχαιοθήκη τις πουτάνες τις λέγανε εταιρές).

Ας εξετάσουμε λοιπόν τώρα πως παίζεται το παιχνίδι. Πρώτος κανόνας του παιχνιδιού είναι ο εξής απλός: ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΚΑΝΟΝΕΣ. Στην κυριολεξία βασιλεύει το ρητό: "από τον καθένα σύμφωνα με τις απάτες του στον καθένα ανάλογα την ηλιθιότητα του". Για παράδειγμα: οι μετοχές ως γνωστόν αποκτούν μεγαλύτερη αξία όταν η οικονομική κατάσταση της εταιρείας είναι καλή και προβλέπεται ευόωηση. Ό'ΩΣ μερικοί μεγάλοι μέτοχοι μπορούν να δημιουργήσουν μια τεχνική κατάσταση ευημερίας και ανόδου που ανεβάζει τις τιμές. Τότε, τρέχουν οι μικροί επενδυτές να αγοράσουν με αποτέλεσμα η έντονη ζήτηση να τις ανεβάζει. Οι μεγάλοι πουλάνε κάμποσες και κερδίζουν. Κάποια στιγμή όμως αποφασίζουν για το αντίθετο (άβυσσος η ψυχή του ανθρώπου!). Ρίχνουν λοιπόν ξαφνικά πολλές στην αγορά, κάτι που συνεπάγεται αυτόματη μείωση των τιμών. Έντρομοι τότε οι μικροί επενδυτές σπεύδουν γρήγορα να πουλήσουν για να μην χάσουν. Τότε, λόγω της μεγάλης προσφοράς η αξία τους πέφτει συνεχώς γιατί οι μεγάλοι δεν αγοράζουν μέχρι να χάσουν εντελώς την αξία τους. Όταν ξαναμαζέψουν, οι μικροί μέτοχοι έχουν ήδη καταστραφεί ή ... αυτοκτονήσει!

Ένας δεύτερος τρόπος για να "κάνετε παιχνίδι" (και υπάρχουν άλλοι αμέτρητοι) είναι αυτός που συνέβη πρόσφατα. "ε την απόκτηση της άδειας για το καζίνο του Φλοίσβου, οι μετοχές των 4 κατασκευαστριών εταιρειών που συμμετείχαν στην κοινοπραξία για την λειτουργία του έγιναν ανάρπαστες.

Εκατοντάδες εκατομμύρια επενδύθηκαν στις μετοχές αυτές από ιδιώτες, χρηματιστηριακές εταιρείες, τράπεζες. Όμως, όταν μετά από 8 μήνες ανακλήθηκε η άδεια λειτουργίας του από την κυβέρνηση, οι μετοχές έχασαν 60% από την αξία τους. Εταιρείες κλονίστηκαν οικονομικά και για να σταθούν στα πόδια τους κατέφυγαν στον επικίνδυνο τριγωνικό δανεισμό από εταιρείες όπως η Δέλτα, μια διαδικασία που έχει ως εξής: Η χρηματιστηριακή εταιρεία που αντιμετωπίζει προβλήματα δανείζεται από μια άλλη ποσά, με το αζημίωτο (και δεν μιλάμε για πενταροδεκάρες!). Η δανειζόμενη τώρα, πουλάει στην δανειζούσα μεγάλο μέρος των μετοχών που δεν έχει, δηλώνει την πράξη στο Αποθετήριο και εισπράττει το δάνειο. Για να γίνει όμως αυτός ο δανεισμός πρέπει να συμπράξουν και στελέχη της Α.Ε. Άπαχευτηρίου (...εε, Αποθετηρίου) και τότε αρχίζει το μεγάλο φαγοπότι. Γιατί η δανειζούσα αφενός εισπράττει το δάνειο χωρίς να έχει καταθέσει τις ανάλογες μετοχές και αφετέρου η συνεργασία των υπαλλήλων του Αποθετηρίου που δέχονται να συμμετάσχουν σε τέτοια παιχνίδια εξασφαλίζεται με φτηνά ανταλλάγματα ας πούμε. 97 δις δρχ.

Η Δέλτα έπαιξε το παιχνίδι και έχασε ενώ άλλες τρεις εταιρείες αναμένεται να έχουν το ίδιο αποτέλεσμα. Βρώμικη δουλειά, αλλά κάποιος πρέπει να την κάνει. Πνίγοντας την οργή μας θα πούμε μονάχα το εξής: Όταν οι ειδικευμένοι ψεύτες μιλούσαν είτε στα μαλκόνια, είτε από τις στήλες τους και τα πολύχρωμα σποτάκια τους στο γυαλί για επιστροφή στην ελευθερία της αγοράς σαν την μόνη ικανή διέξοδο από την κρίση έθεταν ουσιαστικά το ερώτημα: σοσιαλισμός ή βαρβαρότητα; Θα το αφήσουμε αναπάντητο;

Β) Ο μύθος του "καθυστερημένου" ελληνικού καπιταλισμού

Το ελληνικό κεφάλαιο από στοιχεία που προκύπτουν από το "ΔΕΛΤΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΤΡΑΠΕΖΩΝ" (Κέρδος 3/3) αποφαίνεται το λιγότερο και αντεργατικότερο της Ευρώπης. Το ΔΕΛΤΙΟ που μέρος του δημοσίευσε η ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ, αναφέρει τα εξής: "Η πραγματική αμοιβή κατά κεφαλή των μισθωτών στην Ελλάδα μειώθηκε συνολικά κατά 12% την περίοδο 1986-96. Αντίθετα στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες η αμοιβή των μισθωτών αυξήθηκε κατά 11,6%. Όπως προκύπτει από την μελέτη "το εργατικό κόστος στην Ελλάδα την περίοδο 1974-85 ήταν το 77% του κόστους στις χώρες του ΟΑΣΑ, ενώ το 1994 μειώθηκε σε 64,4%. Επιπλέον το κόστος εργασίας στην Ελλάδα σε σύγκριση με τις χώρες της Ε.Ε. ήταν 76,3%, ενώ το 1994 μειώθηκε στο 67,2%. Αντίθετα το ποσοστό κερδοφορίας στον επιχειρηματικό τομέα στην Ελλάδα είναι το υψηλότερο του μέσου όρου των επτά περισσότερο ανεπτυγμένων χωρών αλλά και των χωρών της Ε.Ε. και του ΟΑΣΑ.

Συγκεκριμένα το ποσοστό κέρδους στην Ελλάδα την περίοδο 1984-94 ανέρχεται στο 20,1% ενώ στις χώρες του κοινόδοιμου των 7 το ποσοστό είναι 15,3% και στις χώρες του ΟΑΣΑ το 15,2%.

Από την μελέτη προκύπτει επίσης ότι στη "φτωχή Ελλάδα", υπάρχει η χαμηλότερη φορολογία στα εισοδήματα και κέρδη από επιχειρηματικές δραστηριότητες. Ειδικά το συγκρότημα των αδελφών Βαρδινογιάννη αλλά και η ΙΝΤΡΑΚΟΜ του Κόκκαλη λειτουργούν στην αγορά με όρους κυριολεκτικά εξευτελιστικούς. Και για να φτάσουμε στο ρεζυμεί της κατάστασης τα στοιχεία αυτά, που σημειωτέον είναι αντιληπτά από τα εγχώρια εσωτερικά όργανα ενημέρωσης των αφεντικών, μας δείχνουν ότι:

α) Τα κέρδη των Ελλήνων επιχειρηματιών υπερβαίνουν τα κέρδη των Ευρωπαίων ομόλογων τους κατά 47%.

β) Οι φόροι που πληρώνουν σε σύγκριση με τους Ευρωπαίους εταίρους τους είναι μόνο 39%.

γ) Οι μισθοί και τα μεροκάματα των Ελλήνων εργατών μειώθηκαν την τελευταία τριετία κατά 14%.

Η εικόνα αυτή είναι αρκετή για να αποδείξει σε όλο τον εσμό των γραβατοφορεμένων κονδυλοφόρων του κεφαλαίου ότι η ληστική αρπακτικότητα, το πνεύμα της ευκαιριακής ωμότητας και η θρασύτητα του ελληνικού κεφαλαίου δεν έχει αντίκρουσμα. Επιπλέον η εικόνα αυτή σε συνδυασμό με την στρατιωτική υπερηλία της Ελλάδας σε σύγκριση με τις υπόλοιπες χώρες των Βαλκανίων, σε συνδυασμό με τις εμπορικές συμφωνίες ρεκόρ της ARAMCO

για τα πετρέλαια, τη συμφωνία για τον Αγωγό "πουργκάς- Αλεξανδρούπολη", αλλά και την απειλή για επέκταση της υφαλοκρηπίδας και άλλους λεονταρισμούς οδηγούν αβίαστα στο συμπέρασμα ότι η Ελλάδα αποτελεί όχι τον ασθενέστερο κρίκο της ιμπεριαλιστικής αλυσίδας αλλά αντίθετα τη μεγαλύτερη περιφερειακή υπερδύναμη στο χώρο των Βαλκανίων και χωροφύλακα στην ευαίσθητη περιοχή των πετρελαίων της Ανατολής.

Τα αφεντικά με αιχμή του δόρατος τα υποταγμένα στις αρπακτικές διαθέσεις τους κοινοβουλευτικά κόμματα διεξάγουν καθημερινά ένα λυσσαλέο και εξοντωτικό πόλεμο σε δύο μέτωπα ανοιχτής πλέον αντιπαράθεσης. Από τη μια στο εξωτερικό προσπαθώντας να εξισορροπήσουν τις επιθέσεις του δυτικό-ευρωπαϊκού κεφαλαίου, που άπληστο σπεύδει να εκμεταλλευτεί τα νεο-εισερχόμενα στην παγκοσμιοποιημένη οικονομία κράτη της Βαλκανικής ("ακεδονία, Αλβανία, Βουλγαρία, πρώην Γιουγκοσλαβία) και από την άλλη, στο εσωτερικό ενάντια στην εργατική τάξη και τις κατακτήσεις της προκειμένου να χρηματοδοτήσει τις εξορμήσεις του.

Μέσα σ' αυτό το αποπνικτικό αλισβερίσι, όπου ο πόλεμος εναντίον όλων μοιάζει ολοένα και περισσότερο να νοηματοδοτεί και να χαρακτηρίζει αυτό που οι επίδοξοι πλανητάρχες αποκάλεσαν ως "νέα τάξη πραγμάτων", η αντίσταση των εκμεταλλευόμενων και η συνειδητή άρνηση των όρων που επιβάλλει η Δικτατορία της Οικονομίας γίνεται περισσότερο από ποτέ επιτακτική.

Οι καιροί ου μενετοί

Χωρίς λοιπόν να θέλουμε να προβάλλουμε την εικόνα μιας νέας αποκάλυψης, όλα δείχνουν πως λίγο πριν το κατώφλι του 21ου αιώνα μπαίνουμε σε μια περίοδο αναταραχής και κρίσης. Η σχεδιασμένη από το παγκόσμιο κεφάλαιο και τις εθνικές αστικές τάξεις επίθεση κομματιάζεται όχι πια και μόνο σαν άμεση συνέπεια των κοινωνικών αγώνων αλλά σαν εκδίκαση των καταπιεσμένων μέσα από τις αντιφάσεις της ίδιας της οικονομικής πολιτικής. Επιπλέον φαινόμενα σαν το συγκεκριμένο, πέραν της ωμής χυδαιότητας και σαπίλας που αποπνέουν κορυφώνουν ακόμη περισσότερο την κρίση, κάνουν την κατάσταση κυριολεκτικά ανεξέλεγκτη.

Είναι λοιπόν πρόδηλο πως σ' αυτή την νέα περίοδο αγώνων που γεννιέται, θα προταθούν δυο κύριες εναλλακτικές λύσεις, είτε η έξοδος από το βάρβαρο σύστημα της κυριαρχίας και της εκμετάλλευσης με κέντρο όχι τον κόσμο του εμπορεύματος αλλά τις ριζικά ανθρώπινες ανάγκες, είτε η λύση των αρχουσών τάξεων που με αντίμοιο μια παγκόσμια ισορροπία να υποτάξουν την κοινωνία σε μια νέα τεχνοφασιστική ηγεμονία.

Ιδιαίτερα για εμάς τους ελευθεριακούς το ζήτημα που μπαίνει άμεσα πλέον στο πρακτικό επίπεδο είναι η συμμετοχή στην προσπάθεια διαμόρφωσης ενός κινήματος που αυτονομημένο από κέντρα εξουσίας, πατερναλιστικές οργανώσεις και κόμματα θα δώσει την διέξοδο σ' αυτό το υπάγιο ανατρεπτικό ρεύμα που φουντώνει διαρκώς στα καταπιεσμένα στρώματα μετατρέποντας την άρνηση σε θετική διέξοδο, ελπίδα και όραμα ζωής. Και αυτή την αυτόνομη πορεία οφείλουμε να χαράξουμε από τώρα. Γιατί αν χρέος των χαρτογιακάδων και μεγαλοκομπιναδόρων του χρηματιστηρίου είναι να "παίζουν" με τα διεσκαμμένα μύρια που προέρχονται από τις θυσίες του ελληνικού λαού", αν χρέος των αφεντικών είναι να εξασπαστούν απατώντας στο όνομα μιας διαστρεβλωμένης συναίνεσης ακόμη μεγαλύτερες θυσίες προκειμένου να πετύχουν τους στόχους της ΕΕ με οποιοδήποτε κόστος, τότε χρέος των επαναστατών είναι να ξαναορίσουν τους ασκούς του Αίολου, να οργανώσουμε την αντίσταση ενάντια στο σάπιο μέλλον που οι άθλιοι διαχειριστές μας υποσχονται. Δεν είμαστε βέβαια τόσο αιθεροβάμονες ώστε να μην γνωρίζουμε πως η εξουσία σε ένα μεγάλο βαθμό κατόρθωσε να περιθωριοποιήσει και να ποινικοποιήσει ένα σημαντικό ποσοστό της προλεταριακής νεολαίας. Επιπλέον τα φαινόμενα συντηρητικοποίησης και απάθειας στον κοινωνικό ιστό είναι γνωστά, αντιλαμβανόμαστε προφανώς ότι βιώνουμε μια κοινωνική περίοδο έκπτωσης αξιών, έκπτωσης ιδεών και ανθρωπίνων. Όμως μπορούμε στο θλιβερό τέλος της μεταπολίτευσης ένα κομμάτι των παλιών "εξασφαλισμένων" οικονομικά, πολιτικά και κοινωνικά μαζών μετακινείται προς ριζοσπαστικότερες θέσεις έστω και αν είναι μειοψηφικό. Αρκεί να δούμε τις πρόσφατες αγροτικές κινητοποιήσεις και τη μορφή τους, αρκεί να δούμε την κρίση και τη ριζοσπαστικοποίηση ενός τμήματος της οργανωμένης εργατικής τάξης, όπως και την αυξανόμενη αντιπαράθεση τμημάτων της θεσμισμένης Αριστεράς απέναντι στο ΠΑΣΟΚ. Αν σκύψουμε στις ρίζες αυτής της αντιπαράθεσης, αν δούμε την πτώση του εργατικού εισοδήματος τα πέντε τελευταία χρόνια αν δούμε τις απολύσεις που πρόκειται να ενταθούν, αν δούμε τη διαδικασία της εξοθλίωσης κομμουνιστών που μέχρι χτες ήταν εξασφαλισμένα (πτυχιούχοι ΑΕΙ, δημόσιοι υπάλληλοι) βλέπουμε πως το φάντασμα του εξτρεμισμού που ξόρκισε η Εξουσία είναι πιθανόν να ανατεθεί σε μαζικούς χώρους που δεν μπορούσε να φανταστεί. Εκεί πιστεύουμε πως πρέπει να στραφεί η απεύθυνση μας σ' αυτή τη νέα περίοδο, στα προβλήματα που, από το νέφος και την μόλυνση, την οικονομική εραθλίωση των εργαζομένων, τις αντιφάσεις που επιβάλλει η λογική της παραγωγικότητας, οδηγούν σε μια νέα αντιπαράθεση με την πολιτική του ΠΑΣΟΚ και τους κατασταλτικούς μηχανισμούς. Σ' αυτή την κατεύθυνση, στη συμμαχία με τους συγκεκριμένους χώρους της νεολαίας και των εργαζομένων πρέπει να καλέσουμε και πάλι εκείνα τα κομμάτια του ογκούμενου περιθωριοποιημένου προλεταριάτου που δεν βρίσκουν καμιά διέξοδο. Κάθε άλλος δρόμος είναι αδιέξοδος.

ΟΙ ΚΑΙΡΟΙ ΟΥ ΜΕΝΕΤΟΙ. Η διαδικασία επανασυγκρότησης του "χώρου" στη βάση του κινήματος της ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ ενάντια στο κράτος, το κεφάλαιο, τη διαίρεση της εργασίας, ενός κινήματος για τον ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΚΟ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟ, είναι το μεγάλο στοίχημα που μέλλεται να κερδίσει ή να χαθεί στους χαλεπούς καιρούς που έρχονται και με βάση αυτές τις κατευθύνσεις, θα αναζητήσουμε τα υποκείμενα του κοινωνικού ανταγωνισμού, της ελευθεριακής επανάστασης, της αντιεξουσιαστικής προοπτικής. Οψόμεθα.